

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โครงสร้างและระบบบริหารงานคุรุสภาในปัจจุบัน

หลังจากที่ได้มีการปรับปรุงระบบบริหารการประถมศึกษาครั้งใหญ่ เมื่อปี พ.ศ.2523 ซึ่งมีการปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลของครูด้วย โดยการโอนงานการบริหารงานบุคคลของครู ซึ่งคุรุสภาเคยทำอยู่ไปขึ้นกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) คุรุสภาได้ปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารงานเสียใหม่ ในปัจจุบันได้แบ่งโครงสร้างและระบบบริหารออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ

การจัดงานบริหารคุรุสภาระดับชาติ องค์ประกอบของการจัดงานบริหาร คุรุสภาในระดับนี้มี 2 ส่วนคือ คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาและสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 26 คน เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง 16 คน และกรรมการโดยเลือกตั้ง 10 คน ดังนี้

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	เป็นประธานกรรมการ
2. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	เป็นรองประธาน
3. อธิบดีกรมการฝึกหัดครู	เป็นกรรมการ
4. อธิบดีกรมการศาสนา	เป็นกรรมการ
5. อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน	เป็นกรรมการ
6. อธิบดีกรมพลศึกษา	เป็นกรรมการ
7. อธิบดีกรมวิชาการ	เป็นกรรมการ
8. อธิบดีกรมศิลปากร	เป็นกรรมการ
9. อธิบดีกรมสามัญศึกษา	เป็นกรรมการ
10. อธิบดีกรมอาชีวศึกษา	เป็นกรรมการ
11. เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	เป็นกรรมการ

12. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน	เป็นกรรมการ
13. เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครู	เป็นกรรมการ
14. เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม
แห่งชาติ	เป็นกรรมการ
15. อธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีและ
อาชีวศึกษา	เป็นกรรมการ
16. ครูซึ่งได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกคุรุสภา
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คุรุสภา
ประกาศกำหนด จำนวน 10 คน	เป็นกรรมการ
17. เลขาธิการคุรุสภา	เป็นกรรมการและเลขานุการ ¹

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา กรรมการอำนวยการคุรุสภา
มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการจัดการศึกษาโดย
ทั่วไป หลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน การฝึกอบรม การวัดผลและ
ประเมินผลการศึกษา การนิเทศการศึกษาและเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษา
2. ควบคุมและสอดส่อง จรรยา มารยาทและวินัยของครูพิจารณาโทษ
ครูผู้ประพฤติผิดและพิจารณาคำร้องทุกข์ของครู
3. พิทักษ์สิทธิของครูภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด
4. ส่งเสริมให้ครูได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ตามสมควร
5. พัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณภาพและประสิทธิภาพของครู²

¹ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา , พระราชบัญญัติครู พ.ศ.2488 แก้ไขเพิ่มเติม
ฉบับที่ 6 พ.ศ.2523. หน้า 2.

² เรื่องเดียวกัน , หน้า 4.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เป็นหน่วยงานที่ฐานะเป็นสภาของครู
ในกระทรวงศึกษาธิการ เป็นนิติบุคคล มีเลขาธิการคุรุสภาเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่
ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา การบริหารกิจการของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้แบ่งส่วน
งานบริหารดังนี้

1. กองกลาง
2. กองคลัง
3. กองมาตรฐานวิชาชีพครู
4. กองส่งเสริมการศึกษา
5. กองสวัสดิการและบริการ
6. กองสุขภาพครู
7. แผนกตรวจสอบภายใน¹

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคุรุสภา
2. ประสานงานและดำเนินการในเรื่องของครูกับหน่วยราชการหรือ
หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับครู
3. ประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับกิจการอื่นที่คุรุสภามอบหมาย
4. จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับครูเสนอต่อคุรุสภา

¹ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, ทำเนียบคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดและ
คณะกรรมการคุรุสภาอำเภอ พ.ศ.2526-2528 . (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ,
2526) หน้า 11.

² สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา , พระราชบัญญัติครู พ.ศ.2488 . หน้า 3

คณะกรรมการคุรุสภาจังหวัด ประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่เกิน 15 คน โดยเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง 2 คน คือ ศึกษาธิการจังหวัดและผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด นอกนั้นเป็นกรรมการโดยการเลือกตั้งคือผู้แทนสมาชิกคุรุสภาจากสังกัดต่าง ๆ ตามจำนวนที่คุรุสภากำหนดและให้คณะกรรมการเป็นผู้เลือกประธาน รองประธานและเลขานุการ กรรมการอยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี

หน้าที่ของคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัด กรรมการคุรุสภาจังหวัดมีหน้าที่ดังนี้

1. ช่วยปฏิบัติงานด้านมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านวิชาการ ด้านสวัสดิการ ด้านบริการและพิทักษ์สิทธิในการประกอบวิชาชีพครูภายในจังหวัดตามที่คุรุสภามอบหมาย
2. เสนอแนวทางการดำเนินงานต่อคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา
3. ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ของสมาชิก
4. วางแผนปฏิบัติงานที่มีประโยชน์ต่อสมาชิก
5. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คุรุสภามอบหมาย

สำหรับหน้าที่ในแต่ละด้านว่าคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดจะต้องปฏิบัติเช่นไรบ้างนั้น คุรุสภาได้มีหนังสือที่ คส 0102/20618 ลงวันที่ 14 กันยายน 2526 เรื่องชี้แจงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดและคณะกรรมการคุรุสภาอำเภอไปยังเจ้าหน้าที่คุรุสภาประจำจังหวัดทุกจังหวัด โดยได้แยกแยะหน้าที่โดยละเอียดไว้ว่า คณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดและคณะกรรมการคุรุสภาอำเภอมีหน้าที่ดังนี้

1. หน้าที่ช่วยปฏิบัติงานด้านมาตรฐานวิชาชีพครู คือ

- 1.1 มาตรฐานวิชาชีพครู ในเรื่องการให้ข่าวสาร ข้อมูล พิจารณาให้ความเห็นในปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการออกใบมาตรฐานวิชาชีพครู
- 1.2 จรรยาบรรณและวินัยของครู สอดส่องจรรยาบรรณและวินัยของครู พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องจรรยา มรรยา

¹ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา , ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดและคณะกรรมการคุรุสภาอำเภอ พ.ศ.2525, (กรุงเทพมหานคร : การพิมพ์ไชยวัฒน์, 2525) หน้า 3.

และวินัยของครู

- 1.3 มุสัณิธีราชวัลลภครูสภา พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับมุสัณิธีราชวัลลภครูสภา
ให้ความเห็นในการดำเนินการ การปรับปรุงส่งเสริมมุสัณิธี
ราชวัลลภครูสภา
- 1.4 การรับสมาคม/ชมรมวิชาชีพครู เข้าอยู่ในความช่วยเหลือของ
ครูสภา พิจารณาให้ความเห็น เกี่ยวกับการรับสมาคม/ชมรมวิชาชีพ-
ครู เข้าอยู่ในความช่วยเหลือของครูสภา สอดส่องดูแลสมาคม/
ชมรมวิชาชีพครูที่อยู่ในความช่วยเหลือของครูสภา ให้ปฏิบัติหน้าที่
ตามวัตถุประสงค์ในข้อบังคับ ตามที่กำหนดไว้ให้เกิดผลดีแก่สมาชิก
ครูสภา ในสมาคม/ชมรมวิชาชีพครุนั้น ๆ
2. หน้าที่ช่วยปฏิบัติงานด้านวิชาการ คือ
 - 2.1 พิจารณาให้ความเห็น ในเรื่องการจัดการศึกษาและเรื่องที่เกี่ยวข้อง
เนื่อง โดยตรงกับการจัดการศึกษา
 - 2.2 พิจารณาให้ความเห็น เกี่ยวกับ
 - หลักสูตร
 - แบบเรียน
 - อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน
 - การฝึกอบรม
 - การวัดผลและประเมินผลการศึกษา
 - การนิเทศการศึกษา
 - 2.3 พิจารณาคำเนิการในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณภาพ
และประสิทธิภาพของครู ตามโครงการหลักของครูสภา หรือตามที่
ได้รับมอบหมาย หรือตามที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน เลขาธิการ
ครูสภา

3. หน้าที่ช่วยปฏิบัติงานด้านพิทักษ์สิทธิ
 - 3.1 รับทราบ รายชื่อผู้ที่เป็นสมาชิกใหม่จำนวนผู้ที่เป็นสมาชิกสามัญ และวิสามัญในรอบ เดือน
 - 3.2 รับทราบ รายงานการชำระค่าสมาชิก
 - 3.3 ดูแลควบคุม ให้สมาชิกตามมาตรา 26 ประกอบควบคุมมาตรา 14 มาตรา 15 มาตรา 17 และมาตรา 27 แจงประวัติตามแบบที่กำหนด และเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
 - 3.4 ดูแลควบคุม ให้จำนวนสมาชิกแต่ละประเภทถูกต้อง เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
 - 3.5 พิจารณาให้ความเห็นชอบ ในเรื่องคุณสมบัติ และความเหมาะสม ของผู้ที่เป็นสมาชิกสมทบ เพื่อขอ อนุมัติต่อสำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา
 - 3.6 พิจารณาคำเนิการ พิตกษสิทธขงสมาชิกตามกฎหมายและ ตามควรแกกรณี
 - 3.7 พิจารณาให้ความเห็น เกี่ยวกับเรื่องรางวัลทุกช
 - 3.8 พิจารณาไกลเกลี่ย ขอพิพาทระหว่างสมาชิกกับสมาชิก สมาชิกกับ บุคคลภายนอก จะขอร้องใ้บุคคลภายนอกมาช่วยไกลเกลี่ยก็ไ้
4. หน้าที่ช่วยปฏิบัติงานด้านสวัสดิการ
 - 4.1 พิจารณาคำเนิการ ควบคุมการคำเนิการ การจัดสวัสดิการตาม โครงการหลักของคุรุสภาหรือคามที่ไ้รับมอบหมายจากสำนักงาน- เลขาธิการคุรุสภา หรือคามที่เห็นสมควร
 - 4.2 พิจารณาช่วยเหลือสมาชิก ในกรณีที่สมาชิกมีปัญหาเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานในหน้าที่หรือเกี่ยวกับคุรุสภา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับ สวัสดิการครในโรง เรียบน ปัญหาเกี่ยวกับมีสิทธิรับ เงินมุนนิตาง ๆ เช่น มุนนิตช่วยเหลือผู้ประ สบภัยธรรมชาติ มุนนิตครูอาวุโสใน พระบรมราชูปถัมภเป็นคน

- 4.3 ให้ความเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานของมูลนิธิต่าง ๆ ที่อยู่ในความดูแลของคุรุสภา
- 4.4 พิจารณาคำเนิการช่วยเหลือสมาชิกผู้เจ็บป่วย หรือผู้ที่ได้รับอุบัติเหตุ อุบัติภัย โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ให้คำเนิการช่วยเหลือ โดยรีบด่วนและเป็นพิเศษ
- 4.5 พิจารณาคำเนิการช่วยเหลือสมาชิก ผู้ที่ได้รับอันตรายจากการก่อการร้าย และรายงานให้สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาทราบ โดยควนไม่ช้ากว่า 24 ชั่วโมง นับแต่ได้ทราบ
5. หน้าที่ช่วยปฏิบัติงานในคานบริการ
- 5.1 กำเนิการ เผยแพร่การประชาสัมพันธ์ข่าวสารของคุรุสภา ในแพร่หลายในหมู่สมาชิก
- 5.2 พิจารณาจัดให้มีการ เข้มเข็ยนสมาชิก เพื่อทราบปัญหา อุปสรรค ความเค็อกรอน และความทองการอันจำเป็นของสมาชิก
- 5.3 พิจารณาคำเนิการช่วยเหลือสมาชิกในการจัดงานมงคลสมรส ตามควรแก่กรณี
- 5.4 พิจารณาคำเนิการช่วยเหลือสมาชิกในการจัดงานศพของสมาชิก รวมทั้งบิคา มารคา บุตร ภรรยา ของสมาชิกตามควรแก่กรณี
- 5.5 พิจารณาคำเนิการช่วยเหลือสมาชิกในกรณีอื่นที่คณะกรรมการฯ มีมติเห็นสมควรให้ความช่วยเหลือ
- 5.6 พิจารณาจัดให้มีการตรวจสุขภาพคร หรือให้คำแนะนำแก่ครให้มีการดูแลสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ให้ความช่วยเหลือแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่จากกองสุขภาพคร ในกรณีออกไปปฏิบัติหน้าที่ในต่างจังหวัด

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. หน้าที่เสนอแนวทางการดำเนินงานต่อคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา เมื่อคณะกรรมการหรือกรรมการผู้หนึ่งผู้ใด มีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของคุรุสภาหรือการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคุรุสภา มีสิทธิเสนอความเห็นไปยังสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เพื่อพิจารณาส่งเสนอคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้คุรุสภาเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกอย่างแท้จริง

7. หน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ของสมาชิก เช่น ประสานงานกับหน่วยงานของทางราชการอื่น รัฐวิสาหกิจ สมาคมการกุศลต่าง ๆ เช่น สมาคมไลออนส์ สมาคมโรคารี มูลนิธิต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของสมาชิกในด้านการปฏิบัติงานในหน้าที่ในค่านิยมศีลธรรม ในค่านิยมบริการ และในค่านิยมอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร

8. หน้าที่วางแผนปฏิบัติงานที่มีประโยชน์ต่อสมาชิก เช่น การวางแผนในด้านการจัดสวัสดิการ การวางแผน ในค่านิยมบริการ การวางแผนครอบครัว การวางแผนเกี่ยวกับการสอนและการเรียน การวางแผนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ การวางแผนเกี่ยวกับการประสานงานกับบุคลากร นักเรียน การวางแผนเกี่ยวกับการร่วมมือกับชุมชน การวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ ความสามารถของครู การวางแผนในการพัฒนาคุณภาพครู การวางแผนเกี่ยวกับการให้ความรู้ และการให้บริการในสถานศึกษาครู การวางแผนเกี่ยวกับส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของครู การวางแผนเกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อครู หรือที่เกี่ยวข้องกับครูเป็นต้น

9. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คุรุสภามอบหมาย สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา จะมอบหมายให้เป็นคราว ๆ ไป ซึ่งจะแจ้งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการทราบ

คณะกรรมการคุรุสภาอำเภอ ประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่เกิน 11 คน โดยเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง 2 คน คือศึกษานิเทศก์อำเภอและหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ นอกนั้น เป็นกรรมการ โดยการเลือกตั้งคือตัวแทนสมาชิกคุรุสภาจากสังกัดต่าง ๆ ตามจำนวนที่คุรุสภากำหนดและให้คณะกรรมการ เป็นผู้เลือกประธาน รองประธานและเลขาธิการ กรรมการ อยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี สำหรับการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบนั้นคณะกรรมการ

¹ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา , ทำเนียบคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดและ
คณะกรรมการคุรุสภาอำเภอ พ.ศ. 2526-2528 , หน้า 6-7.

คุรุสภาอำเภอมีหน้าที่เช่นเดียวกับกรมการคุรุสภาจังหวัด แต่ขั้นตอนในการปฏิบัติและขอบเขต
 แห่งอำนาจหน้าที่ย่อมแตกต่างกันตามฐานะ กล่าวคือ คณะกรรมการคุรุสภาจังหวัด ย่อมมี
 หน้าที่ครอบคลุมทั้งจังหวัด ส่วนคณะกรรมการคุรุสภาอำเภอ ย่อมมีหน้าที่ภายในอำเภอของตน
 ความเห็นของคณะกรรมการคุรุสภาอำเภอย่อมจะต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการคุรุสภา
 จังหวัดจึงจะนำเสนอไปยังสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้ การดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับสมาชิก
 บางอย่าง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดก่อน คณะกรรมการคุรุสภา
 อำเภอจึงดำเนินการได้ การควบคุมดูแลของคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัด ย่อมต้องควบคุม
 ดูแลทุกอำเภอในจังหวัดนั้น รวมทั้งการควบคุมดูแลรับผิดชอบการดำเนินการของคณะกรรมการ
 คุรุสภาอำเภอด้วย คณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดย่อมมีหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการคุรุสภา
 อำเภอ ตามที่คณะกรรมการคุรุสภาอำเภอร้องขอหรือตามที่เห็นสมควร คณะกรรมการคุรุสภา
 จังหวัดและคณะกรรมการคุรุสภาอำเภอ บางครั้งอาจจะต้องดำเนินการร่วมกันทั้งนี้เพื่อให้
 การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี¹

กล่าวได้ว่าโครงสร้างและระบบบริหารของคุรุสภาในปัจจุบันแบ่งออกเป็น
 ระดับต่าง ๆ ได้ 3 ระดับคือ ระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ ในระดับชาตินั้น
 กฎหมายได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ให้เป็นแนวทางปฏิบัติ ส่วนระดับจังหวัดและระดับอำเภอ นั้น
 ได้กำหนดให้มีเฉพาะหน้าที่ และหน้าที่ต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นเป็นหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ
 ซึ่งยังอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลและประสานงานกับหน่วยงานส่วนกลางคือคณะกรรมการ
 อำนวยการคุรุสภา

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า คณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ช่วยปฏิบัติงานด้านมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านวิชาการ ด้านสวัสดิการ
 ด้านบริการ และพิทักษ์สิทธิในการประกอบวิชาชีพครูภายในจังหวัด
 ตามที่คุรุสภามอบหมาย

¹ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา , ทำเนียบคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดและ
คณะกรรมการคุรุสภาอำเภอ พ.ศ.2526-2528 , หน้า 7.

2. เสนอแนวทางการดำเนินงานต่อคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา
3. ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ของสมาชิก
4. วางแผนปฏิบัติงานที่มีประโยชน์ต่อสมาชิก
5. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คุรุสภามอบหมาย

อย่างไรก็ตาม แม้จะแบ่งหน้าที่ของคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดออกเป็น 5 ข้อ แต่หากจะแยกเนื้อหาของหน้าที่โดยชัดแจ้งแล้ว จะเห็นว่าหน้าที่ดังกล่าวเป็นหน้าที่สนองนโยบายหลัก 2 ประการ ของคุรุสภาที่กำลังปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันคือ นโยบายด้านวิชาชีพครูและนโยบายด้านส่งเสริมสวัสดิการของครู กล่าวคืองานด้านมาตรฐานวิชาชีพครู และงานด้านวิชาการ เป็นหน้าที่ที่คณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดต้องปฏิบัติเพื่อสนองนโยบายด้านวิชาชีพครู ส่วนงานที่คณะกรรมการคุรุสภาจังหวัดต้องปฏิบัติเพื่อสนองนโยบายด้านส่งเสริมสวัสดิการของครูได้แก่ งานด้านสวัสดิการ ด้านบริการ และด้านพิทักษ์สิทธิในการประกอบวิชาชีพครู ภายในจังหวัด ดังปรากฏในหน้าที่ข้อ 1 ส่วนข้อ 2 - ข้อ 5 นั้นก็เป็นหน้าที่ซึ่งเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามนโยบายหลักนั่นเอง

นโยบายหลักของคุรุสภา

นโยบายหลักของคุรุสภาแบ่งออกเป็น 2 ประการคือ

1. นโยบายด้านวิชาชีพครู
2. นโยบายด้านส่งเสริมสวัสดิการของครู

ทั้งนี้บรรพคตและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้จะกล่าวถึงหลักการทฤษฎีและผลการวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว โดยใช้นโยบายหลักของคุรุสภาเป็นหลัก

นโยบายด้านวิชาชีพครู

คุรุสภาได้วางนโยบายด้านวิชาชีพครูเพื่อเป็นหลักในการปฏิบัติงาน โดยถือว่านโยบายดังกล่าวนี้เป็นนโยบายหลัก มีอยู่ 8 ข้อคือ

1. คุรุสภาจะเป็นสถาบันควบคุมและส่งเสริมการประกอบวิชาชีพครู

โดยจะดำเนินการให้มีอำนาจหน้าที่ที่จะดำเนินการใดโดยกฎหมาย และดำเนินการเป็นขั้นตอน

2. การควบคุมและส่งเสริมการประกอบวิชาชีพครู ครูสภาจะดำเนินการ โดยองค์กรของครูสภา และโดยความร่วมมือของกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยราชการ หน่วยงานและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทุกระดับ

3. ครูสภาจะควบคุมและส่งเสริมให้ครูมีจรรยาและวินัยแห่งวิชาชีพ อย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักให้ครูควบคุมดูแลครูด้วยกันเอง

4. การพัฒนาความรู้ความสามารถ คุณภาพและประสิทธิภาพของครู จะดำเนินการ โดยการส่งเสริมให้หน่วยงานที่ครูสังกัดอยู่ดำเนินการ ให้ความร่วมมือให้ หน่วยงานต่าง ๆ จัดให้แก่ครู และเป็นแหล่งกลางในการจัดพัฒนาคังกล่าวให้แก่ครูอย่างกว้างขวาง

5. ครูสภาจะดำเนินการให้มีการยกย่อง เกียรติคุณแห่งอาชีพครูให้สูง เคนในสายตาของมหาชนโดยการรณรงค์และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นคนวางส่งเสริมให้ครู ปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรม จรรยาให้เป็นตัวอย่างให้ศิษย์ได้เคารพยกย่องครูและบรรพชาจารย์ยกย่อง ครูผู้ปฏิบัติงานดีเด่น ส่งเสริมให้ครูได้เสียสละแก่งสังคมและเป็นผู้นำทางกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม

6. ครูสภาจะแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานที่จัดการศึกษาหาทางป้องกัน มีให้ครูคองหากิจกรว อันจะนำความ เสื่อม เสื่อมมาสู่ เกียรติคุณแห่งอาชีพครู

7. ครูสภาจะเป็นศูนย์กลางของสมาคมชมรมวิชาชีพครูทั้งหลายในการ จัดบริการทางวิชาชีพและส่งเสริม เกียรติคุณแห่งวิชาชีพครู

8. ครูสภาจะเป็นศูนย์กิจกรรมและศูนย์บริการขอมลค่านวิชาชีพครู จากนโยบายหลักทั้ง 8 ขอนี้สามารถแบ่งหัวข้อใหญ่ ๆ ได้ 2 ข้อ คือ

1. ด้านมาตรฐานวิชาชีพครูหรือการควบคุมและส่งเสริมการประกอบอาชีพครู

2. ด้านวิชาการหรือการพัฒนาความรู้ความสามารถคุณภาพและประสิทธิภาพของครู

¹ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา , ทำเนียบคณะกรรมการคุรุสภาจังหวัด

และคณะกรรมการคุรุสภาอำเภอ พ.ศ. 2526-2528, หน้า 9 .

มาตรฐานวิชาชีพครูหรือการควบคุมและส่งเสริมการประกอบวิชาชีพครู

มาตรฐานวิชาชีพ หมายถึงสิ่งที่ถือเป็นหลักเกณฑ์ในการเทียบหรือกำหนดวิชาชีพ เพราะฉะนั้นคำว่า " มาตรฐานวิชาชีพครู " จึงหมายถึงสิ่งที่ถือเป็นหลักเกณฑ์ในการเทียบหรือกำหนดแห่งวิชาชีพครู นั้นเอง¹

เรื่องเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพเฉพาะสาขาวิชานั้นเป็นเรื่องเก่าที่มีมานานแล้วเช่นอาชีพแพทย์, วิศวกร, นักกฎหมาย ฯลฯ เป็นต้น วิชาชีพเหล่านี้ถือว่าวิชาการในสาขาเฉพาะด้าน จัดเป็นวิชาชีพชั้นสูง ผู้ที่จะออกไปประกอบอาชีพเหล่านี้ได้ นอกจากจะต้องเป็นผู้เรียนจบปริญญาในสาขาวิชานั้น ๆ โดยตรงแล้ว ยังจะต้องผ่านการทดสอบหรือมีผลงานที่ได้รับการรับรองและได้รับใบอนุญาตในการไปประกอบอาชีพจากองค์การหรือสมาคมวิชาชีพ ที่ทำหน้าที่ควบคุมมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ เสียก่อนจึงจะออกไปประกอบอาชีพได้ แม้จะจบการศึกษา หรือมีความรู้ความสามารถ แต่ยังไม่ไ้ผ่านการรับรองหรือได้ใบอนุญาตจากหน่วยควบคุมมาตรฐานวิชาชีพดังกล่าวก็ยังไม่สามารถจะออกไปประกอบอาชีพได้ และถ้าผู้ใดฝ่าฝืนก็มีมาตรการที่จะลงโทษได้ตามตัวบทกฎหมาย เช่น มีการถอดถอน หรือยึดใบอนุญาต เป็นต้น

ฮอยล์ (Hoyle) ได้กล่าวถึงการสอนที่จะเป็นวิชาชีพชั้นสูงได้นั้น ต้องเป็นวิชาชีพที่ให้บริการแก่สังคม ใช้วิธีการแห่งปัญญาในการประกอบอาชีพ มีการเพิ่มพูนทางวิชาการและฝึกอบรมอยู่ตลอดเวลา มีอิสระในการปกครองตนเอง มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และต้องมีความเจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ

¹ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา , ครูกับวิชาชีพ (ม.ป.ท.,ม.ป.ป.) หน้า 33.

² Eric Hoyle, The Role of the Teacher. (London:Routledge

เฟลเนอ์ (Flesener) ซึ่งได้เน้นให้เห็นว่า การโน้มเอียงในการรวมกลุ่มของ
 ผู้ประกอบวิชาชีพต้องไขหลังความคิดที่มุ่งประโยชน์ต่อคนอื่นเป็นสำคัญ¹

วิจิตร ศรีสอาน utoอธิบายถึงลักษณะของวิชาชีพว่า มีอยู่ 6 ลักษณะ คือ

1. อาชีพนั้นต้องมีบริการให้แก่สังคม ไม่เข้าชอนกับสาขาวิชาอื่น
2. อาชีพนั้นต้องมีความเป็นอิสระในการดำเนินการที่เกี่ยวกับวิชาชีพ
3. อาชีพนั้นต้องมีบริการแก่สังคม โดยใช้วิธีการแห่งปัญญา
4. ผู้ที่ให้บริการ หรือสมาชิกของวิชาชีพชั้นสูง จะได้รับการศึกษาในระดับสูง
5. ผู้ใช้วิชาชีพชั้นสูงต้องประพฤติดี มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพนั้น
6. ต้องมีสถาบันวิชาชีพเป็นแหล่งกลางที่จะสร้างสรรค์ จรรยาบรรณความมั่นคง

แห่งอาชีพของสมาชิก²

จะเห็นได้ว่า ถ้าเอาเกณฑ์ดังกล่าวมาเป็นหลักในการพิจารณาแล้ว ก็พบว่า
 วิชาชีพครูก็จัดได้ว่าเป็นวิชาชีพเฉพาะชั้นสูง เช่นเดียวกับวิชาชีพเฉพาะชั้นสูงในสาขาอื่น ๆ เช่น
 แพทย์ , วิศวะ , และนักกฎหมาย แต่เหตุที่ปัจจุบันวิชาชีพครูในประเทศไทยไม่มีหน่วยงานควบคุม
 มาตรฐานที่จะคอยสอดส่องควบคุมค่านิยมภาพ จรรยาบรรณของผู้ที่จะออกไปประกอบอาชีพนี้
 เหมือนเช่นวิชาชีพเฉพาะชั้นสูงอื่น ๆ นั้นมีสองประการคือ ประการแรกเป็นเพราะว่าถือว่า
 ครูส่วนใหญ่ เป็นข้าราชการ การสอบคัดเลือกเข้ารับราชการครู ถือว่าเท่ากับผ่านการ
 ทดสอบมาตรฐานวิชาชีพไปแล้วซึ่งถือเป็นความเข้าใจผิดในเรื่องมาตรฐานวิชาชีพเป็นอย่างมาก
 ประการที่สองเป็นเพราะผลจากการใช้วิชาชีพที่ส่งผลไปยังบุคคลอื่น ๆ นั้นยังมีผลไม่เห็นเด่นชัด
 เหมือนกับผลจากการใช้วิชาชีพอื่น ๆ เช่น คนที่ขาดความรู้ เรื่องแพทย์ ฉีดยาให้คนไข้ คนไข้
 อาจจะตายทันทีเป็นต้น ซึ่งผลอย่างนี้เป็นผลที่เห็นในระยะสั้นและที่เห็นได้เด่นชัด ส่วนผลจาก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ J. Richard Mc Elheny, The Teacher and Professional Organization, (Houghton : Mifflin Company, 1976), P.161.

² วิจิตร ศรีสอาน, " ปัญหา ความจำเป็น แนวทางในการยกระดับมาตรฐาน
 วิชาชีพครู, " (กรุงเทพมหานคร . สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2523), หน้า 5 (อค์สำเนา).

การสั่งสอนอบรมของครูที่มีไ้มีความรู้ทางวิชาชีพครูมาโดยตรงนั้น เป็นผลในระยะยาวนานจนกระทั่งกินเวลาเป็นชั่วอายุคน ผลจึงปรากฏแก่คนรุ่นหลัง ซึ่งย่อมหมายถึงมีผลต่ออนาคตของบุคคลทั้งชาติและถ้าหากจะคิดถึงผลเสียกันแล้ว ก็คงจะร้ายแรงเสียยิ่งกว่าการที่แพทย์ไม่มีความรู้ดีคยาคนไข้ตามเสียด้วยซ้ำไป เพราะผลเสียหายนั้นเกิดขึ้นกับบุคคลซึ่งจะเป็นกำลังอันสำคัญของประเทศชาติในอนาคตโดยตรงกล่าวคือ ถ้าครูสอนผิดวิธีการตามหลักการของวิชาชีพแล้ว แพบจะมองไม่เห็นอนาคตของชาติกันทีเดียว

จากเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว จึงทำให้คุรุสภาในฐานะสมาคมวิชาชีพครูหรือองค์กรวิชาชีพครูพยายามที่จะผลักดันให้มีการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นในช่วงระยะปี 2523 ซึ่งอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคลข้าราชการครูของคุรุสภาถูกตัดไปนั้น คุรุสภาได้หาทางปรับปรุงโครงสร้างในการดำเนินงานใหม่ โดยหันมาพิจารณาหน้าที่ในฐานะเป็นสถาบันวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการสัมมนาที่ไทยโฮเต็ล กรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ. 2523 นักการศึกษา ที่มาสัมมนาต่างก็เรียกร้องให้คุรุสภาเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพโดยตรงเสียที และยังเสนอแนะถึงวิธีการควบคุมโดยการให้คุรุสภาเป็นหน่วยออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และควบคุมจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครูให้เข้มแข็ง เพื่อยกระดับและขำรงเกียรติคุณของวิชาชีพครูเอาไว้ ขอเสนอแนะอันนี้ไ้มีผลกระทบบาสู่โครงสร้างใหม่ของคุรุสภาด้วย และเมื่อพิจารณา พ.ร.บ.ครู พ.ศ.2488 ก็มองเห็นแนวโน้มที่จะให้คุรุสภาเป็นสถาบันควบคุมการประกอบวิชาชีพครู แต่ พ.ร.บ. ฉบับนี้ก็ไม่ได้ให้อำนาจคุรุสภาดำเนินการแต่อย่างใด เพียงแต่กำหนดกว้าง ๆ เอาไว้ ครูต้องเป็นสมาชิกคุรุสภาเท่านั้น ทางคุรุสภาจึงเห็นว่าถ้าจะให้คุรุสภาดำเนินการควบคุมการประกอบวิชาชีพครูจริงไ้โดยลตองกำหนดเป็นกฎหมายอย่างแน่นอน และควรมีบทลงโทษแก่ผู้ประกอบวิชาชีพโดยไ้ได้รับอนุญาตด้วย พ.ร.บ.ครูฉบับใหม่ที่คุรุสภาจะเสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเสนอต่อรัฐบาล และรัฐสภาต่อไปนั้น ก็จะมีบทบัญญัติที่กำหนดให้คุรุสภามีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมการประกอบวิชาชีพครูอย่างชัดเจน¹

¹ จริญญา มิสินทร์, งานของคุรุสภา (กรุงเทพมหานคร . โรงพิมพ์คุรุสภา, 2527) หน้า 22 - 23.

อย่างไรก็ตามงานมาตรฐานวิชาชีพครู เป็นเรื่องใหม่ในวงการศึกษานักของ ไทย ซึ่งย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก แม้แต่ในประเทศที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับวิชาชีพครูมาเป็นเวลานานแล้ว อย่างเช่นประเทศสหรัฐอเมริกา ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพในการเรียกร้องสิทธิอันชอบธรรมได้ การยกระดับวิชาชีพครูก็ยังคงมีปัญหา ทั้งนี้การยกระดับวิชาชีพครูของประเทศ ไทยที่คุรุสภากำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ก็คงไม่พ้นที่จะคงประสบปัญหาและอุปสรรค

นกุล ตันวิยงค์ ไคว้จ๊ย เรื่อง ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร คอกการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู เมื่อปี 2525 พบว่า ครูโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นว่าสถาบันวิชาชีพครูจะคงส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ในด้านจรรยาบรรณ การประสานงานการผลิตครู การใช้ครู และการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ครูมีความเห็นว่าควรมีการดำเนินการออกใบอนุญาต เช่นเดียวกับหน่วยควบคุมและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพอื่น ๆ และเสนอว่า ควรปรับปรุงงานการผลิตครู การใช้ครู และการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นแนวทางที่ถูกต้อง และมีความเข้าใจเป็นที่ยอมรับของครูซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในสถานที่ต่างกัน ครูที่มีวุฒิต่างกัน และครูซึ่งมีอายุราชการต่างกัน ทั้งนี้เพื่อให้ครูมีความเข้าใจตรงกัน เกี่ยวกับการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู

นพคุณ เคนพรม ไคว้จ๊ย เรื่อง ทัศนะของครู โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู โดยผลการวิจัยว่า ครูมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยกับการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู โดยใหม่มีการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู หรือควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู โดยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ที่เห็นด้วยกับการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู ก็เพราะปัจจุบันมีการผลิตครูออกมาเป็นจำนวนมาก แต่ไม่มีการควบคุมคุณภาพ ทำให้คุณภาพของครูบางส่วนไม่อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ การส่งเสริมและ

นกุล ตันวิยงค์ , " ความคิดเห็นของครูประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร คอกการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2525), หน้า 100 - 103 .

ควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครูต้องมีการจัดตั้งสถาบันวิชาชีพครูขึ้นมา เพื่อกำเนนการควบคุมโดย การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพของผูประกอบวิชาชีพครู และ เป็นการป้องกันไม่ไหบุคคลที่มีคุณภาพไม่เหมาะสมเข้ามาประกอบวิชาชีพครู การควบคุมและ ส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครูจะเป็นผลดีต่อวงการอาชีวศรคว

ในความเห็นท่านองเกี่ยวกับ บัญเหลือ พูลทอง ไคว้จยเรื่อง บทบาทของครุสภา เกี่ยวกับการส่งเสริมคานวิชากร เพื่อออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามการรับรของครุ ครุคอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไหความเห็นว่า บัจจุบันวิชาชีพครูไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมเทวที่ ครว จึงควรยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูไหสูงขึ้น และมีการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และครุสภาควรปรับปรุงบทบาทไหสมกับเป็นสถาบันวิชาชีพครู วิชาชีพครู จึงยังมีการ แดแพร ชาวความเคลื่อนไหวยังไม่ทั่วถึง ซึ่งจะสอดคล้องกับการวิจัยของ พูลสุข ศรีบรรยงค์ ที่ว่า สมาชิกครุสภาของกรไหครุสภาปรับปรุงงานคานการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สมาชิกไทรทว ความเคลื่อนไหวของครุสภา

จากการศึกษาเรื่องการยกระดับวิชาชีพครูดังกล่าวมา จะเห็นไคว้ว่า งานยก ระดับวิชาชีพครู เป็นงานที่จะเกิดประโยชน์กับคร โดยตรง การคานงานจะคงมีความสัมพันธ์ กับอาจารย์สอนวิชาชีพครู และผู้บริหารการศึกษาที่จะมีส่วนช่วยให้การยกระดับวิชาชีพครู ไหไคผลดีกับคร การคานงานโดยผ่านคณะกรรมการครุสภาจังหวัดก็ เป็นรูปแบบหนึ่งในการ กระจายความเขาใจอันไคไปสูสมาชิกทั้งมวล ซึ่งจะสอดคล้องกับการวิจัยของ พูลสุข ศรีบรรยงค์

¹ นพคุณ เคนพรม, "ทัศนะของครุโรงเรียนประถมศีกษาในภาคตะวันออกเฉียง— เนื้อ ที่มีค่วิธีการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู" (วิทยานพนธ์ปริญตคามหาบัณฑิต ภาควิชา บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . 2524), หน้า 71-72 .

² บัญเหลือ พูลทอง, "บทบาทของครุสภาเกี่ยวกับการส่งเสริมคานวิชากร เพื่อ ออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามการรับรของครุ" (วิทยานพนธ์ปริญตคามหาบัณฑิต ภาควิชา บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า ฉ. .

ที่ว่าสมาชิกคุรุสภาต้องการให้คุรุสภาปรับปรุงงานด้านการศึกษาประชาสัมพันธ เพื่อให้สมาชิกได้ทราบความเคลื่อนไหวของคุรุสภา
งานวิชาการหรือการพัฒนาความรู้ความสามารถ คุณภาพและประสิทธิภาพของครู

ในพระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488 มาตรา 6 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคุรุสภาเกี่ยวกับวิชาการไว้ 2 ข้อคือ

1. ให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการจัดการศึกษาทั่วไป ฯลฯ
2. พัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณภาพและประสิทธิภาพของครู²

การให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการจัดการศึกษาทั่วไป ด้านหลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์ประกอบการเรียน การสอน การฝึกอบรม การวัดผลและการประเมินผล การนิเทศการศึกษา และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่อง โดยตรงกับการจัดการศึกษานั้น คุรุสภาได้ให้ความเห็นทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่กระทรวงศึกษาธิการในการประชุมคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ซึ่งมีการประชุมเดือนละ 2 ครั้ง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ โดยตำแหน่ง ซึ่งยอมจะไต่รับฟังความเห็นและขอเสนอแนะใดตลอดเวลา

ส่วนในด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ คุณภาพและประสิทธิภาพของครูนั้น คุรุสภาได้จัดโอกาสและดำเนินการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพครู เป็นอันมาก จนอาจจะพูดได้ว่าการที่ครูไทยของเราสามารถพัฒนาตนเองจนมีคุณวุฒิ ความรู้เหมาะสม ในสมัยที่สถาบันการศึกษาชั้นสูงยังไม่แพร่หลายนั้น ก็ควยนำมือของคุรุสภาเองกิจกรรมที่สำคัญได้แก่

1. การให้การศึกษาอบรมเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ เช่น งานที่คุรุสภาดำเนินการคือเป็นประเพณีมาตั้งแต่สมัยตั้ง วิทยาลัยครู เป็นที่อบรมครูเมื่อเกือบ 90 ปีมาแล้ว ปัจจุบันคุรุสภาก็ดำเนินการอยู่ ในช่วง 2 ทศวรรษที่ยานมา ปีหนึ่ง ๆ มีครูเข้าศึกษาอบรมภาคฤดูร้อน (อ.ศ.ร.)

¹ พลตช. ศรีบรรจงค์, "ความคิดเห็นของครูในภาคกลางที่มีต่อบทบาทและกิจการของคุรุสภา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า ๑.

² สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, พระราชบัญญัติครู พ.ศ. 2488, หน้า 4.

โดยการดำเนินการของครูสภาร่วมกับกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ ปีละไม่น้อยกว่า 60,000 คน ในขณะนี้ครูเหล่านั้นได้มีคุณวุฒิสูงขึ้นเป็นส่วนใหญ่ และแนวโน้มของการรับครูมีคุณวุฒิในช่วง 2 ทศวรรษนี้เป็นผลให้ครูเข้ารับการอบรมลดจำนวนลงบ้าง แต่ในระยะปี พ.ศ. 2526 มีผู้เข้ารับการอบรมวิชาชีพพิเศษการศึกษา (พ.กศ.) และประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) ประมาณ 20,000 คน และวิชาชุดครูประถมการช่าง (พ.ป.ช.) และมัธยมการช่าง (พ.ม.ช.) ประมาณ 500 คน

2. การจักษุบรรยายเผยแพร่ความรู้ ในสมัยเมื่อตั้งครูสภาขึ้นครั้งแรกเมื่อเกือบ 40 ปี ผ่านมานั้น ครูสภามีนโยบายที่จะส่งคณะผู้ทรงคุณวุฒิไปร่วมประชุม ชุมนุม สัมมนา สัมพันธ์กับสมาชิกในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งจะมีโอกาสจัดใ้เมื่อครูว่างจากกรสอนในระหว่างปีภาคเรียนฤดูร้อน ซึ่งเวลานานพอสมควร กิจกรรมที่มาชุมนุมกันนอกจากการบรรยายทางวิชาการแล้ว ยังมีกิจกรรมทางสันทนาการอื่น ๆ ด้วย เรียกว่าการประชุมเพื่อการศึกษาระหว่างปีภาคเรียนฤดูร้อน (ช.ศ.ร.) เริ่มจัดมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2491 ถึง 2502 จัดใหม่ปีละ 1 จังหวัดมีผู้เข้าร่วมระหว่าง 250-400 คน ต่อมาในปี 2494 ถึง 2517 ครูสภาเห็นว่า ช.ศ.ร. ยังไม่แพร่หลายไปยังครูว่างขวาง และทำใ้ปีละเพียง 1 จังหวัด จึงจัดคณะอาจารย์ออกแสดงปาฐกถาเพื่อการศึกษาระหว่างปีภาคเรียนฤดูร้อน (ป.ศ.ร.) ปีหนึ่ง ๆ จัดใ้ 3 สาย สายละประมาณ 3-4 จังหวัด จะสามารถครอบคลุม 15-20 จังหวัด มีเพียง 2 ปีเท่านั้นที่จัดถึง 6 สาย หรือครอบคลุมถึงพื้นที่ครึ่งประเทศ ในครั้งหนึ่งจะมีผู้เข้าฟังประมาณ 300-500 คน กิจกรรมนี้ไ้หยุดลงไปเนื่องจากความไม่สะดวกในการรวบรวมครูในระหว่างปีภาคเรียนฤดูร้อน เพราะครูส่วนใหญ่มีกิจกรรมในการไปรับการศึกษา อบรม ประชุมสัมมนา และเจ้าหน้าที่การศึกษาท้องถิ่นก็มีภาระหน้าที่อื่น นอกจากนั้น การสื่อสารคมนาคมสะดวกขึ้น มีมหาวิทยาลัยเปิดเพิ่มขึ้น ครูสามารถศึกษาหาความรู้จากสื่อต่าง ๆ ได้มากขึ้น จึงทำให้โครงการออกไปบรรยายโดยดำเนินโครงการประจำปีหยุดลง

การบรรยายเผยแพร่ความรู้ในปัจจุบัน ครูสภาได้ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษา สมาคม ชมรมวิชาชีพ และหน่วยงานทางการศึกษาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้จัดขึ้น และครูสภาก็จัดวิทยากรไปช่วยเหลือการบรรยาย หรือนำเอกสารไปแจก หรือร่วมจัดการประชุมสัมมนา

3. การจัดทำหนังสือสำหรับครู เพื่อเพิ่มพูนความรู้ เนื่องจากวิชาชีพครู เป็นอาชีพที่ต้องแสวงหาความรู้จากประสบการณ์จริง และใญ่กว้างขวางทันโลกอยู่เสมอ จึงจะสามารถใช้ความรู้นั้นมาสั่งสอนนักเรียนใหม่มีประสิทธิภาพได้ การทำหนังสือจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครู ครูสภาได้จัดทำหนังสือในระหว่างปีภาคเรียนฤดูร้อน อันเป็นเวลาว่างจากการสอนเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรกเป็นการ เดินทาง เพื่อการศึกษาระหว่างปีภาคเรียนฤดูร้อน (ค.ศ.ร..) เป็นการนำสมาชิกครูสภาที่ศึกษาภายในประเทศ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2496 เป็นต้นมา

อีกประการหนึ่ง คือ การจัดการ เดินทางไปต่างประเทศ เพื่อการศึกษา ระหว่างปีภาคเรียนฤดูร้อน (ค.ศ.ร..) เริ่มจัดตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 เป็นต้นมา เนื่องจากการ เดินทางไปต่างประเทศนั้นมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูง ครูส่วนใหญ่ไม่สามารถจะเข้าร่วมศึกษาหาความรู้วิธีนี้ได้ แต่ครูสภาก็สามารถจัดได้ ตลอดมาจนในปี มี.ย. 2525 - มี.ย. 2526 ได้จัดการเดินทางไป 4 สาย คือ สหรัฐอเมริกา อินเดีย-เนปาล ยุโรปคอนติ และยุโรปคอนเทนีโอ มีครูไปรวมทั้งสิ้น 138 คน นโยบายของคณะกรรมการอำนวยการได้ขอให้ครูสภาจัดให้แก่คณะครูที่สามารถรวบรวมกัน เขาเป็นกลุ่ม และเน้นให้ไปศึกษางานในประเทศใกล้เคียง หรือมีฐานะเศรษฐกิจสังคมใกล้เคียงกับประเทศเราให้มากขึ้น ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการให้เขากลุ่มครู และสมาคมชมรมครูที่ขอรองมา และครูสภาสามารถส่งเจ้าหน้าที่ของครูสภาไปอำนวยความสะดวกในการเดินทางให้ด้วย

สำหรับการทำหนังสือภายในประเทศนั้น เนื่องจากระบบการคมนาคมและการท่องเที่ยวในประเทศไทยสะดวกขึ้น คณะครูโรงเรียนต่าง ๆ นิยมเข้าหา รณภัตตาคาร จากจังหวัดของตน หรือกรุงเทพมหานครไปทัศนศึกษาซึ่งที่ต้องการ เป็นกลุ่มกันเอง ครูสภาจึงจัดบริการอำนวยความสะดวก และมีบริการนำทัศนศึกษา เขาที่กลุ่ม-คณะครูขอรองมา ในปีนี้ มี.ย. 2525-มี.ย. 2526 ได้บริการทัศนศึกษาแก่ครูไทย 4 ครั้ง ครูชาวต่างประเทศ 1 คณะ รวมจำนวนประมาณ 450 คน

4. การจัดให้ครูและสถานศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมบริการทัศนศึกษาสำหรับครู เนื่องจากการทัศนศึกษาภายในประเทศของครูเป็นสิ่งจำเป็นถึงกาลแล้ว แต่ครูส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ประกอบกับค่าเดินทาง และที่พักโรงแรมมีราคาสูงมาก ครูสภาทำโครงการที่หักสำหรับครู เมื่อไปทัศนศึกษาจังหวัดต่าง ๆ โดยคิดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ โดยเฉพาะโรงเรียนในเมืองที่มีที่ว่างพอจะให้ครูไทยพักค้างคืนในราคาเท่ากับที่พักที่หอพักครูสภา (ประมาณ 25 บาท)

บางแห่งสามารถจัดหาอาหารบริการราคาถูกลง ๆ และในโอกาสต่อไปก็จะขอให้จัดยานพาหนะ และครุที่ว่างนำทัศนศึกษาภายในจังหวัด เป็นการเสริมความสามัคคีระหว่างครูท้องถิ่นกับครูที่ไปเยี่ยมเยือนทัศนศึกษาอีกด้วย ขณะนี้สามารถจัดให้จังหวัดหนึ่งมีที่พักรวม 2-3 แห่งตามสถานศึกษาจนถึงปี พ.ศ. 2525-พ.ศ. 2526 เป็นจำนวน 12 จังหวัด และจะเพิ่มเป็น 25 จังหวัดในสิ้นปี พ.ศ. 2526 จังหวัดที่มีที่พักสำหรับครูเรียบร้อยแล้วได้แก่ กาญจนบุรี จันทบุรี ระยอง ตราด ฉะเชิงเทรา พิษณุโลก เชียงใหม่ เชียงราย เพชรบุรี ชุมพร นครราชสีมา สุรินทร์ และกองส่งเสริมการศึกษาได้จัดพิมพ์คู่มือแนะนำแจกจ่ายออกมาแล้ว

5. บริการทัศนศึกษารวมกับการอบรมสัมมนา ครูสภามองเห็นว่าแนวทางส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาอบรมเพื่อรับคุณวุฒิสูงขึ้นนั้นกำลังจะเพียงพอ แต่ถึงกระนั้นครูที่ทำการสอนอยู่ไม่ว่างดูโอ่ ว่างใจ ในปีหนึ่ง ๆ บอมนจะคงการไปฝึกฝน สัมมนา ประชุมอบรมในวิชาชีพของตน หรือแขนงวิชาที่ตนสอนอยู่ หรือที่สนใจ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ อยู่เสมอ ๆ สถาบันที่ควรจะไปหาครูทั้งหลายได้เข้าร่วมการอบรมประชุมสัมมนาฝึกฝนก็คือ วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย หรือสถาบัน ศูนย์คนควาวิจัยนักวิชาการแขนงต่าง ๆ เป็นต้น ครูสภาจะขอให้สถาบันเหล่านั้นที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ จัดการประชุมสัมมนา อบรมระยะสั้น ๆ ตั้งแต่ 2-3 วัน ไปถึง 1 สัปดาห์ ให้ครูได้เดินทางไปทัศนศึกษา ไปพักที่พักราคาถูก ได้ประชุม สัมมนา เกิดความรู้ไปในตัวด้วย บริการนี้ครูสภาจะขยายกิจการไปยังสถาบันวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยในต่างประเทศด้วย โดยจะให้ครูได้เดินทางไปทัศนศึกษาราคาถูก และได้เข้าร่วมการอบรมสัมมนาในระยะสั้น ๆ ด้วย ขณะนี้มีหลายสถาบันที่ทำการติดต่อกันอยู่ ส่วนสถาบันภายในประเทศนั้นคงจะสามารถดำเนินการได้ประมาณปี พ.ศ. 2527

6. บริการห้องสมุดและศูนย์เอกสารวิชาชีพ ครูสภาได้จัดบริการห้องสมุดให้ครูได้มาศึกษาคนควาคำราในวิชาชีพ และเอกสารในทางประวัติศาสตร์ เกี่ยวกับครูและการศึกษาของไทย ศูนย์เอกสารวิชาชีพครั้งนี้ จะให้บริการแก่การจักประชุมสัมมนาที่จัดขึ้นในบริเวณครูสภาด้วย ถึงแม้ว่าครูสภาจะมีงบประมาณจำกัดในการจัดหาหนังสือ เอกสาร และนิตยสารด้านวิชาชีพจากต่างประเทศ แต่ก็พยายามจัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับครูและนักศึกษาวิชาชีพ มีผู้เข้ามาใช้ประจำประมาณ 200 คนต่อปี นอกจากนั้นในรอบปี พ.ศ. 2525-พ.ศ. 2526 ศูนย์เอกสาร

ให้บริการหนังสือและเอกสารให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ในชนบท 194 โรงเรียน เป็นหนังสือประมาณ 8,000 เล่ม

7. บริการศูนย์การประชุมสัมมนาและการจัดกิจกรรมการศึกษาและวิชาชีพครู สถานที่ตั้งของคุรุสถานนอกจากจะเป็นสำนักงาน สถานพยาบาล หอพักสมาชิก ร้านสหกรณ์ สมาชิกคุรุสภาแล้ว ยังมีหอประชุมขนาดใหญ่ที่จะคนได้ประมาณ 1,000 คน พร้อมเวทีและอุปกรณ์ครบ มีห้องประชุมสัมมนาขนาดกว้าง และขนาดเล็กอีกหลายห้องและในปี พ.ศ. 2526 ยังได้รับอนุมัติงบประมาณให้ปรับปรุงชั้น 4 ของอาคารหอประชุมให้เป็นห้องประชุมสัมมนา ขนาดจุได้ประมาณ 300-400 คน อีกห้องหนึ่งขณะนั้นคุรุสภากำลังจัดหาอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการจัดประชุมสัมมนา เพื่อจะให้ครู สถานศึกษา สมาคม ชมรมวิชาชีพครู และหน่วยงานทางการศึกษาได้จัดสัมมนาทางวิชาการ และถาการประชุมสัมมนานั้น ผู้เข้าสัมมนาเป็นครู และเป็นเรื่องเกี่ยวกับวิชาชีพครูแล้ว ก็จะได้รับการช่วยเหลือบริการเป็นพิเศษ ศูนย์บริการประชุมสัมมนานี้เปิดบริการแล้ว แต่จะบริการได้อย่างสมบูรณ์ในปลายปี พ.ศ. 2526 เป็นคนไป

8. ศูนย์สมาคมวิชาชีพครู เนื่องจากสมาชิกคุรุสภาซึ่งมีจำนวนประมาณ 600,000 คนนั้น ปฏิบัติหน้าที่การสอนแตกต่างกันตามหน้าที่ ระดับการศึกษา และสังกัดต่าง ๆ สมาชิกเหล่านี้จึงมีความสนใจในวิชาชีพครูในแขนงต่าง ๆ ตามแต่ภาระหน้าที่ของตน เขาจึงได้จัดตั้งสมาคม และชมรมเกี่ยวกับวิชาชีพ และความสนใจในวิทยาการของตนเป็นอันมาก ซึ่งคุรุสภาเห็นว่าสมาคมชมรมต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่มีเจตนาคือวิชาชีพครู ต้องการพัฒนาวิชาชีพครูของเราให้มีประสิทธิภาพและมีเกียรติคุณทั้งสิ้น จึงได้ชักชวนให้เขามารวมมือกัน โดยคุรุสภาเป็นศูนย์กลาง เพราะคุรุสภามีความสะดวกทั้งสถานที่และบริการ ได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาปัญหาทางการศึกษาและวิชาชีพครูร่วมกันปีละครั้ง โดยคุรุสภาเป็นศูนย์กลาง ปัจจุบันมีสมาคม ชมรมวิชาชีพครูรวมประมาณ 60 สมาคม เขามาจดทะเบียนเป็นสมาชิกของศูนย์ ซึ่งสมาคมชมรมเหล่านี้มีสมาชิกรวมกันทั้งสิ้นประมาณ 80,000 คน ผลการประชุมประจำปีของสมาคมชมรมสมาชิกวิชาชีพครูนี้ ให้นำเสนอคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ทราบถึง เจตนารมณ์ของสมาชิกชมรมวิชาชีพครูที่มีปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษา

9. การบริการขอมูลและการสนับสนุนการศึกษาวิชาชีพ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูได้รับขอมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาคอ การแสวงหาทุนการศึกษาทั้งในและนอกประเทศสภาไคจคิไคกองบริการการศึกษาเป็นหน่วยงานให้ขอมูล และช่วยเหลือครูในคานนี้สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาวิชาชีพครูนั้น กองมาครฐานวิชาชีพครูไคตั้งงบประมาณไว้สนับสนุนการวิจัย ไคหรือนักศึกษาวิชาคร บินขอรับทุนวิจัยไค ในรอบปี ม.ย. 2525 - ม.ย. 2526 ไคให้ทุนวิจัยไปแลว 10 เรื่อง เป็นเงินสนับสนุนการวิจัย 117,400 บาท

10. โครงการฝึกปฏิบัติธรรม เพื่อเสริมสร้างความเป็นปรมันยบุคคลแกคร เนื่องจากในปัจจุบันนี้ครถูกกล่าวขวัญคำหนึใน เรื่องคุณธรรมเป็นอันมาก ถึงแมวาคฐส่วนใหญ่จะยังเป็นครที่ดี แต่ก็ยังมีครส่วนน้อยส่วนหนึ ซึ่งอาจจะ เป็นเพราะความเขายวนของสภาพแวดล้อมที่ไมคิในภาวะ เศรษฐกิจสังคัมปัจจุบัน และมีพื้นฐานการฝึกอบรมทางคานคุณธรรม และจริยธรรมไมแนแนพหพอ ทำให้พวกเขาเหล่านั้นประพฤตปฏิบัติในสิ่งอันตรงกันข้าม นโยบายคานสง เสริมสวัสดิการของคร

ครสภาไควางนโยบายคานสง เสริมสวัสดิการของคร เพื่อเป็นหลักในการปฏิบัติงาน โดยถึอวนโยบายนี้ เป็นนโยบายหลักมีอยู่ 9 ขอ คื

1. ครสภาจะสง เสริมให้ครในสังกัดคาง ๆ ของโรง เรียบตั้งที่ เป็นของ รัฐท้องถิ่นและ เอกชนในความควบคุมของกระทรวงไครับสวัสดิการจากสังกัด หรือเจ้าของกิจการ ไคยไคส เคียงกัน

2. ครสภาจะกระจายสวัสดิการสงเคราะห์ที่จคิยออกไปสู่ครในส่วนภูมิภาค ไคมากขึ้น ไคยเร็ว.

3. ครสภาจะให้คณะกรรมการครสภาจังหวัดและครสภาอำเภอรับบคิชอบ ในการจัดสวัสดิการให้ครในส่วนภูมิภาค และเป็นองค์กรในการกระจายสวัสดิการ และดูแลสวัสดิการ

¹ จรูญ มลิินทร์, งานของครสภา หน้า 28-33.

4. ครุสภาจะส่งเสริมให้สมาชิกเข้าร่วมในโครงการสวัสดิการ และให้สมาชิกได้สงเคราะห์ช่วยเหลือสมาชิกกันเองให้มากขึ้น
 5. ครุสภาจะปรับปรุงสวัสดิการที่จัดอยู่ในขณะนี้ให้บริการสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเท่าที่ทรัพยากรจะอำนวยให้
 6. ครุสภาจะดำเนินโครงการสวัสดิการให้แก่ครุตามลำดับความสำคัญ ดังนี้
 - 6.1 สวัสดิการดำรงชีพพื้นฐานอันได้แก่ ที่อยู่อาศัย การรักษาพยาบาล ยานพาหนะ เป็นต้น
 - 6.2 สวัสดิการการดำรงชีพมาตรฐาน อันได้แก่ เครื่องอุปโภค บริโภค ที่มีความสำคัญจำเป็นต่อชีวิตสังคม
 - 6.3 สวัสดิการอื่น ๆ เช่น การเดินทาง ที่พักขณะเดินทาง การซื้อสินค้า ราคาถูก ฯลฯ
 7. ครุสภาจะขยายบริการที่ทันสมัยในกรณีที่ครุถูกกักขังข่มเหง เบียดเบียน ไปยังส่วนภูมิภาคให้มากขึ้น โดยผ่านคณะกรรมการครุสภาอำเภอและครุสภาจังหวัด
 8. ครุสภาจะส่งเสริมให้ครุรวมกลุ่มกันตามแต่ความสะดวกในการจัดสวัสดิการประเภทครุช่วยครุ เพื่อช่วยเหลือให้ครุได้รับสวัสดิการอย่างกว้างขวาง
 9. ครุสภาจะดำเนินการให้รัฐเห็นความสำคัญในการจัดสวัสดิการแก่ครุ ขอเงินสนับสนุนจากรัฐมาจัดสวัสดิการให้แก่ครุ และเชิญชวนสถาบันการเงิน องค์กรระหว่างประเทศบุคคล องค์กรทุกศาสนา ราชารณะทุกศาสนา ที่เห็นคุณค่าของครุช่วยครุในด้านสวัสดิการให้มากขึ้น
- รูปแบบของสวัสดิการที่ครุได้รับอยู่ในขณะนี้ แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ
- ประเภทแรก ครุของรัฐและหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ข้าราชการครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครูเทศบาล ครูกรุงเทพมหานคร และครูเมืองพัทยา เหล่านี้จะได้รับสวัสดิการโดยกฎหมายและระเบียบของรัฐในลักษณะไม่แตกต่างกัน อันได้แก่ สิทธิในการลาป่วย ลากิจชู้ระ

พักผ่อน ลามวชหรือทำศาสนกิจ การได้รับความรักษาพยาบาลของตน บุตร ภรรยา นิตามารดา การได้รับช่วยเหลือค่าเล่าเรียนบุตรตามเกณฑ์ ได้รับค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะเดินทาง ค่าทำกา
นอกเวลาตามระเบียบ ได้รับค่าเช่าบ้าน หรืออยู่ในบ้านพักของทางราชการตามระเบียบ
และหลักเกณฑ์ที่กำหนด ได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมาย ได้รับพระราชทานเครื่องราช
อิสริยาภรณ์ตามระเบียบที่กำหนด ฯลฯ

ประเภทที่สองคือครูในโรงเรียนเอกชน ซึ่งก็เป็นสถานศึกษาภายใต้การควบคุม
ของรัฐ ถึงแม้ว่าทางราชการจะกำหนดเกณฑ์เงินเดือนขั้นต่ำตามวุฒิเท่ากับครูของรัฐ และให้
เวลาทำการสอนเปิดปิดภาคเรียนเช่นเดียวกับโรงเรียนของรัฐก็ตามแต่ สวัสดิการอย่างอื่น
นายจ้างที่เป็นเอกชนก็จะให้แก่ครูมากน้อยต่างกัน ซึ่งไม่สามารถจะเทียบได้กับครูของรัฐ

ความต้องการทางคนสวัสดิการโดยทั่วไปของครูนั้น ก็ไม่แตกต่างไปจากบุคลากร
ประเภทอื่น ๆ คือมีความต้องการเกี่ยวกับปัจจัยในการดำรงชีวิตพื้นฐานอันได้แก่ ที่อยู่อาศัย
การรักษาพยาบาล สิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ และความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและครอบครัว ต่อมา
ก็จะเป็นความต้องการในเรื่องความสะดวกในการประกอบอาชีพ เช่น การเดินทางไปทำการสอน
ความปลอดภัยในการทำงาน และความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมอันเกี่ยวกับวิชาชีพ

จากการสัมมนาสมาคมชมรมวิชาชีพครู ครั้งที่ ๑ ซึ่งคุรุสภาจัดขึ้นเมื่อปี พ.ศ.
2525 ข้อเสนอของผู้แทนสมาคมชมรมวิชาชีพครูที่เรียกร้องในค่านสวัสดิการที่สำคัญตามลำดับได้แก่
ความต้องการในค่านที่อยู่อาศัยหรือเคหะสงเคราะห์มาเป็นอันดับแรก รองลงไปได้แก่ความต้องการ
ในค่านยานพาหนะเพื่อเดินทางไปทำการสอน หรือบริการรับ-ส่งไปทำงาน บริการด้านการรักษา
พยาบาล ต้องการให้เป็นพิเศษ เพราะถึงแม้จะได้รับบริการจากสถานพยาบาลของรัฐ และเบิก
ค่ารักษาพยาบาลได้ก็จริง แต่การเจ็บป่วยที่ต้องไปหาควรรักษายอมทำให้ต้องทิ้งการสอนไปเป็น
เวลานาน อยากจะให้ช่วยบริการของสถานพยาบาลคุรุสภาไปยังส่วนภูมิภาคด้วยเนื่องจากครู
เป็นกลุ่มอาชีพที่ต้องเดินทางไปศึกษาปีกอบรม หรือทำงานนอกหมู่บ้าน อำเภอ จังหวัด ประกอบกับ

ความนิยมที่ทางรัฐชอบเอาโรงเรียนไปสร้างในที่ทางไกลชุมนุมชนเรามาก ๆ จึงอยากจะ
ขอให้ครูสภาติดต่อกอการค้าโดยสารรถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน จากที่เป็นอยู่ให้ถูกลงอีก และ
ขอให้จัดที่พักของครูสภาซึ่งเป็นที่พักราคาถูกแก่สมาชิกที่มาศึกษาอบรมหรือติดต่อบริการใน
กรุงเทพฯ ให้เพียงพอแก่ความต้องการของสมาชิก และจากการสำรวจเรื่องสถานภาพ
ทางเศรษฐกิจของครูสภาเมื่อปี พ.ศ.2524 พบว่าครูส่วนใหญ่ยังมีหนี้สิน แหล่งกู้ยืมที่สำคัญของครู
ก็คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู ซึ่งมีชื่อเสียงในความสำเร็จอย่างสูงในระบบสวัสดิการแบบนี้จากการ
สำรวจพบว่าครูในชนบทและในส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู นอกจากนี้
นั้นก็ยังมีสวัสดิการประเภทต่าง ๆ จากหน่วยงานที่ตนสังกัดหรืออื่น ๆ ที่ให้ครูกู้ยืม ครูได้กู้ยืม
เงินไปเพื่อการยืมชีพ การแสวงหาสิ่งจำเป็นสำหรับดำรงชีพในครอบครัวแก่การดำรงชีพพื้นฐาน
และเพื่อใช้จ่ายในการศึกษาของตน และบุตรภรรยา²

จะเห็นได้ว่าครูได้รับสวัสดิการต่าง ๆ อยู่แล้วแต่ครูสภาได้จัดเพิ่มขึ้นอีกทั้งนี้
เพื่อให้ครูได้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย
ในอาชีพ รู้สึกว่าเป็นอาชีพที่มีศักดิ์ศรี ได้รับการยกย่องและการยอมรับนับถือสมกับเป็นปูชนีย-
บุคคลอันเป็นมรดกแห่งใจให้ใคร่ทำงานมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการทำงาน ผลที่
ได้รับก็คือประโยชน์ของครู ประโยชน์ของเยาวชนและความสำเร็จของวงการศึกษาไทยและ
ของชาติโดยส่วนรวม

เรื่องขวัญและกำลังใจในการทำงานมีผู้กล่าวไว้หลายทฤษฎีอย่างใดก็ตาม
บุคคลจะปฏิบัติงานได้ผลดีก็ต่อเมื่อบุคคลนั้น ๆ ได้รับการตอบสนองความต้องการของตนอย่าง
เพียงพอ

ในด้านความต้องการของบุคคลนั้น Maslow ได้กล่าวไว้ในทฤษฎีการจูงใจ
(Theory of Human Motivation) โดยได้จัดลำดับ

¹ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, รายงานการวิจัยการสำรวจฐานะทางเศรษฐกิจ
ของครู พ.ศ.2525, หน้า 86-92. (เอกสารอัดสำเนา)

² สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, รายงานการประชุมสัมมนาสมาคมวิชาชีพครู
ครั้งที่ 1, (กรุงเทพฯ . โรงพิมพ์ศรีอนันต์ , 2526) หน้า 11-12.

ความต้องการ (Hierachy of Needs) ของบุคคลไว้ ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นความต้องการพื้นฐานเพื่อการอยู่รอด ได้แก่ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย การช้ผ้า และความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย เป็นความต้องการในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเมื่อพิจารณาตามทัศนะของการบริหารงานบุคคลแล้ว ความต้องการในขั้นนี้ก็หมายถึงต้องการหลักประกันในการปฏิบัติงานว่ามีความมั่นคงปลอดภัย จะไม่ถูกย้ายหรือไล่ออกโดยไม่มี ความผิด ยามเจ็บป่วยก็ได้รับการดูแลรักษาพยาบาล เมื่อยามชราาก็ได้รับบำเหน็จบำนาญเป็น การตอบแทน เป็นต้น ความมั่นคงปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานทุกคน ถ้าคนมาทำงานด้วยความรู้สึกหวั่นไหวอยู่ตลอดเวลา ถึงความมั่นคงของตำแหน่งที่ ทำจะมีอยู่แล้ว แต่งานที่หว่านไปก็ย่อมจะไม่เป็นผลดีแก่หน่วยงาน

3. ความต้องการความรัก ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ต้องการที่จะอยู่ร่วมกันทำงานร่วมกัน และได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น มีความรู้สึกว่าคุณเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

4. ความต้องการการนิยมนยกย่อง การยอมรับนับถือ เป็นความต้องการที่จะให้บุคคลอื่นชื่นชม ยกย่อง ต้องการมีเกียรติยศชื่อเสียงในหมู่คนทั่วไป

5. ความต้องการได้รับความสำเร็จ เป็นความต้องการในระดับสูงที่สุดที่บุคคลทุกคนปรารถนาจะให้เกิดความสำเร็จในทุกสิ่งตามความนึกคิดของตน ต้องการที่จะทำงานด้วยความสามารถสูง แสดงความสามารถของตนให้เป็นที่ประจักษ์

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า ความต้องการในข้อ 2-5 เป็นความต้องการด้านจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างแน่นแฟ้นกับคำว่าขวัญ เพราะคนเรานั้นย่อมต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งในด้านการดำรงชีวิตและด้านการทำงาน นอกจากนั้นยังต้องการได้รับการยกย่อง รวมทั้งมีความรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน เมื่อมีสิ่งเหล่านี้แล้วก็จะมี

1

Robert Dubin, Human Relation in Administration ,

(New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1974) P.92-93.

ความก้าวหน้าในงานจึงจะเรียกว่าประสบความสำเร็จในชีวิต ความต้องการเหล่านี้หากได้รับการตอบสนอง สภาพชีวิตในการปฏิบัติงานก็จะดีขึ้นและนำมาซึ่งผลผลิตในการทำงานให้สูงขึ้นได้ในที่สุด

อย่างไรก็ตามสวัสดิการที่ครูสภาจัดให้แก่สมาชิกนั้น เป็นสวัสดิการที่จัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการพื้นฐาน เพื่อการ อยุร อดหรือที่เรียกว่าปัจจัยพื้นฐานควย เช่น เรื่องที่อยู่อาศัย เป็นต้น

สวัสดิการที่ครูสภาจัดให้แก่ครูในปัจจุบัน

ครูสภาได้จัดสวัสดิการ และส่งเสริมให้ครูได้รับสวัสดิการหลายรูปแบบตามความจำเป็น แต่ครูสภาไม่มีเงินงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาล ครูสภาจึงหารายได้เพื่อจัดสวัสดิการ โดยการจัดตั้งองค์การคาชของครูสภาและจัดตั้งมูลนิธิต่าง ๆ ขึ้นเพื่อให้เกิดความมั่นคง² รายได้ต่าง ๆ นี้มีอยู่พอสมควรซึ่งครูสภาได้นำมาจัดสวัสดิการต่าง ๆ โดยแบ่งเป็น 5 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. สวัสดิการสงเคราะห์ ครูสภาพิจารณาเห็นความจำเป็นที่ครูควรได้รับการสงเคราะห์ในคราวต่าง ๆ จึงจัดสวัสดิการสงเคราะห์ตามความจำเป็นแห่งเหตุการณ์ มีดังนี้

1.1 การฃาปนกิจสงเคราะห์เพื่อนสมาชิกครูสภา (ช.พ.ค.) ตั้งขึ้นตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการฃาปนกิจสงเคราะห์ เมื่อพ.ศ. 2494 มีวัตถุประสงค์ที่จะให้สมาชิกได้ออกเงินสงเคราะห์กัน เมื่อสมาชิกคนหนึ่งถึงแก่กรรมลง

¹ บุสดี สัตยมานะ, การบริหารธุรกิจ (กรุงเทพมหานคร : มงคลการพิมพ์, 2517) หน้า 101.

² สำนักงานเลขาธิการครูสภา, สวัสดิการของครู (เอกสารอักษำเนา, 2527) หน้า 3.

ปัจจุบันนี้ ช.พ.ค. เป็นกิจการพาณิชย์สงเคราะห์ที่ใหญ่และมั่นคงที่สุดในประเทศไทย มีสมาชิกประมาณ 270,101 คน และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

1.2 มูลนิธิช่วยการศึกษาของบุตรสมาชิก ครุสภาเห็นว่าสมาชิก ครุสภาที่เป็นครูส่วนหนึ่งยังยากจน มีความลำบากที่จะส่งบุตร เรียนจนจบชั้นมัธยมศึกษา และจนกระทั่งออกไปประกอบอาชีพได้ จึงได้รวบรวมเงินบริจาคจากครูและพocaประชาชน มาสมทบตั้งมูลนิธิช่วยการศึกษาของบุตรสมาชิกครุสภาขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2505 ปัจจุบันมีเงินทุนอยู่ 4,800,000 บาท

1.3 มูลนิธิช่วยครูอาวุโสในพระบรมราชูปถัมภ์ การดำรงชีพของครูส่วนใหญ่ที่มีรายได้นั้น มิใช่จะลำบากเฉพาะครูที่อยู่ในประจำการเท่านั้น ครูที่เกษียณอายุไปแล้ว ก็มีความลำบากยากเข็ญเช่นเดียวกัน เพื่อเป็นกำลังใจแก่ครูที่ดำรงชีพ ทำการสอนอยู่ควรรายได้อันน้อย ยังรักษาคุณธรรม จริยธรรมของครูอย่างครบถ้วน ถึงอย่างน้อย 30 ปีขึ้นไป และเกษียณอายุ 60 ปี จึงได้ริบคัดเลือกยกย่องให้เป็นครูอาวุโส ต่อมาครุสภาจึงได้จัดตั้งมูลนิธิครูอาวุโสขึ้นในปี พ.ศ. 2509

1.4 การจัดตั้งสถาบันสำหรับสมาชิก ครุสภาได้มองเห็นความเดือดร้อนของสมาชิก โดยเฉพาะอยู่ในเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร ในการจัดการศพไม่ว่าจะเป็นในครอบครัวหรือญาติของ ประกอบกับการมีกิจการพาณิชย์สงเคราะห์ (ช.พ.ค.) อยู่แล้ว ก็ควรมีสถานที่ที่จะเอื้ออำนวยให้สมาชิกครุสภาได้จัดการพาณิชย์สงเคราะห์ จึงได้ดำเนินการขอความร่วมมือกับทางวัดสระเกศ โดยปรับปรุงพาณิชย์สงเคราะห์เดิมของวัด ให้ชื่อว่า "พาณิชย์สงเคราะห์สถาบันวัดสระเกศ"

1.5 การพาณิชย์สงเคราะห์ช่วยเหลือเพื่อนครูสภากรณีสถิตถึงแก่กรรม ความเดือดร้อนของครูที่มีรายได้น้อยนั้นยังเป็นปัญหาต่อเนื่องอยู่เสมอ ซึ่งแม่ครุสภาจะจัดพาณิชย์สงเคราะห์ เพื่อช่วยครอบครัวในกรณีถึงแก่กรรม (ช.พ.ค.) มารยะหนึ่งแล้วก็ตาม แต่กรณีครูที่มีรายได้น้อย เมื่อภรรยาหรือสามีถึงแก่กรรมลงไป ครูก็มีความลำบากเดือดร้อนของวงศกัมมเงินอย่างถูกเงินมาทำศพตามประเพณี ทำให้เสียคอกเบี้ยในอัตราสูงหรือหากไม่ใคร่ครุสภามองเห็นความจำเป็นของครู เช่นนี้ จึงได้ตั้งกิจการพาณิชย์สงเคราะห์ช่วยเหลือสมาชิกครุสภาในกรณีถึงแก่กรรม (ช.พ.ค.) ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2518 ผู้เขาเป็นสมาชิกนั้นจะต้องทำใน

แก่ผู้สมรสซึ่ง เป็นภรรยาหรือสามีของตนเอง

1.6 มูลนิธิช่วยเหลือนักศึกษาคณะครูสภาประสพอัครศึกษาและภยธรรมชาติ เนื่องจากในปีหนึ่ง ๆ นักศึกษาคณะครูสภาจำนวนมากที่กระจ่ายทำการสอนอยู่ทุกหนตามตำบลทั่วประเทศ จะต้องมีส่วนหนึ่งที่ได้รับภัยพิบัติ เช่น อัครศึกษา วาตภัย อุทกภัย ฯลฯ อยู่เสมอ คณะกรรมการอำนวยการก็จะพิจารณาจัดสรร เงินช่วยเหลือเมื่อได้รับรายงานมา ต่อมาในปี พ.ศ. 2519 จึงได้ตั้ง เป็น "มูลนิธิช่วยเหลือนักศึกษาคณะครูสภาประสพอัครศึกษาและภยธรรมชาติ" ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการสงเคราะห์ช่วยเหลือประสพอัครศึกษา

1.7 มูลนิธิช่วยครูตบประสพภยจากการกอดการราย "มูลนิธิช่วยครูตบประสพภยจากการกอดการราย" ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2525 ขณะนี้มีเงินทุนประมาณ 1,147,700.48 บาท

1.8 มูลนิธิรางวัลครูสภา กรรมการอำนวยการครูสภาได้ดำเนินการส่งเสริมและยกย่องครูปฏิบัติหน้าที่ของตนในด้านการสอน การเตรียมการศึกษาและการบ่มเพาะให้เด็กเป็นประโยชน์แก่สาธารณชนโดยได้เป็นพิเศษอยู่ในหลายกรณีและตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 เป็นต้นมา คณะกรรมการอำนวยการครูสภาเห็นสมควรที่จะคัดเลือกครูที่ปฏิบัติงานดีเด่นขึ้นมายกย่องประกาศเกียรติคุณ และให้ได้รับรางวัลจำนวนเงินอันสมควร จึงได้แสวงหาเงินที่จะมาให้รางวัลแก่ครูที่สรรหามาแล้วว่าดีเด่นที่สุดในรอบปี รางวัลละ 50,000 บาท พร้อมทั้งให้ได้รับใบประกาศเกียรติคุณในวันครู

2. สวัสดิการส่งเสริมสุขภาพและการรักษาพยาบาล สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลเป็นสิ่งที่ครูเรียกร้องกันมาก ครูสภาได้เริ่มเปิดสถานพยาบาลแบบคลินิกเล็ก ๆ เพื่อช่วยรักษาพยาบาลครูที่เจ็บป่วยตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา และเริ่มขยายให้ใหญ่โตขึ้นจากการบริจาคของนายนาถ เทพหัสดิน ณ อยุธยา อธิบดีปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และอดีตเลขาธิการครูสภา ต่อมาได้ขยายแผนกทำฟันและเครื่องมือที่จำเป็นอื่น ๆ อีก จนกระทั่ง ปี พ.ศ. 2514 จึงได้จัดสถานพยาบาลใหม่ ระบบบริการสมาชิกโดยกว้างขวาง เช่นเดียวกับโรงพยาบาลขนาดเล็ก ๆ แต่ไม่มีบริการเตียงคนไข้เท่านั้น

เพื่อความสะดวกแก่สมาชิกในส่วนภูมิภาค ที่จะเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลต่าง ๆ ของรัฐในส่วนภูมิภาค ครูสภาได้เคยติดต่อกับโรงพยาบาลในจังหวัดต่าง ๆ รวม 55 จังหวัด เพื่อให้มีห้องครูสภา หรือมีเรือนหรือตึกครูสภา ให้สมาชิกที่เจ็บป่วยได้เข้าพักรักษาตัวโดยสะดวก ไม่เสียค่าห้องแต่ในปัจจุบันวิธีการนี้ไม่ค่อย ๆ เลิกไป เพราะโรงพยาบาล

โคปรับปรุงก่อสร้างใหม่เป็นส่วนใหญ่ หองหรือเรือนของครูสภาคอบ ๆ หมกไปจนเกือบจะหมดสิ้น และอีกประการหนึ่ง โรงพยาบาลของรัฐมีประชาชนเข้ารับการรักษาค้นแทบจะเกินกำลัง จึงไม่สามารถจะบริการรักษาพยาบาลแก่ครูเป็นพิเศษได้ แต่ถึงอย่างไรก็ตามครูที่เป็นข้าราชการของกระทรวงศึกษาธิการหรือของเทศบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ก็มีสิทธิได้รับสวัสดิการในฐานะข้าราชการของรัฐ สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลสำหรับคน บุตร ภรรยา บิดา มารดา โคตามระเบียบของทางราชการอยู่แล้ว สำหรับครูของสถานศึกษาเอกชนในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการนั้น เติมสิทธิในการเบิกค่ารักษาพยาบาลไม่มี แต่ต่อมากระทรวงศึกษาธิการก็ได้ออกระเบียบให้สามารถเบิกโคจากเงินคอกยศที่โคจากกองทุนสงเคราะห์ครู สหิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลก็โคติดเทียมกับข้าราชการของรัฐจึงทำในสวัสดิการ คานการ รักษาพยาบาลของครู โรง เรือน เอกชนก็ขึ้น

3. บริการสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ในสำนักงานเลขาธิการครูสภาเองก็โคบริการอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกโคมาใช้สถานที่ เพื่อความสะดวกแห่งกิจกรรมอื่น เกี่ยว เนื่องด้วยวิชาชีพ บริการนี้ให้เป็นบริการคิกคอกันมาตั้งแต่สมัย เป็นสมาชิกจารย์ส โมสรสถาน ซึ่งสมาชิกโคมาศึกษาหาความรู้สังสรส โมสร สมาชิกจากต่างจังหวัดเข้ามาก็มีที่พักแรมให้ตามสมควร และบริการ เช่นนี้ก็เป็นภาระของสำนักงานเลขาธิการครูสภาที่จัดให้แก่สมาชิก ในปัจจุบันบริการคังกล่าวประกอบด้วย

3.1 บริการห้องประชุมกิจกรรม ครูสภาโคสร้างหองประชุม หองประชุม สัมมนาและบริการไว้ เหมาะสมสำหรับการจัดประชุมขนาดใหญ่จำนวนประมาณ 1,000 คน จนถึงขนาด 20-30 คน

3.2 บริการยานพาหนะ เนื่องจากคณะครู หรือครู และนักเรียนมักจะมี ความจำเป็นที่จะต้อง เดินทางทัศนศึกษาเป็นหมู่ โคโดยเฉพาะคณะครูจากสวนภูมิภาคเดินทางมา กรุงเทพฯ บอมคองการไปศึกษาสถานที่ทางวิชาการ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ในกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง เป็นกลุ่มก้อน ครูสภาโคจัดรถบัสขนาดใหญ่และเล็กให้บริการ และคิกคาค ช่วยบริการ เพียง เล็กน้อย

3.3 บริการที่พักสมาชิก เติมเมื่อครูสภายังอยู่ในบริเวณ โรง เรือนสวนกุหลาบ

คุรุสภาได้ใช้ศาลาพระเสด็จชั้นบนเป็นที่พักสมาชิกที่เดินทางมาจากส่วนภูมิภาค เก็บค่าที่พัก ในราคาถูกที่สุดเพียงวันละ 5 บาท ต่อมาความต้องการของครูมากขึ้น เพราะครูเดินทาง มาศึกษาอบรมหรือสอบในกรุงเทพมหานครมากขึ้น เมื่อคุรุสภาย้ายสถานที่มายังบริเวณ วังจันทร์เกษมหลังกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้สร้างหอพักคุรุสภาเป็นตึก 3 ชั้น มีห้องพิเศษ 14 ห้อง ห้องรวม 24 ห้อง ซึ่งรับสมาชิกได้ทั้งหมดเต็มที่ประมาณ 180 คน ค่าที่พักเดิมเก็บ 10 บาทต่อวัน ขณะนี้เพิ่มขึ้นเป็นวัน 25 บาท ปรากฏว่าสมาชิกนิยมมาพักมากขึ้น

4. บริการสวัสดิการที่ยังเป็นปัญหาจะต้องหาทางแก้ไขอยู่

4.1 สวัสดิการที่พักอาศัย คุรุสภาได้เคยดำเนินการจัดสรรที่ดินสำหรับ สมาชิกเมื่อประมาณยี่สิบกว่าปีที่ผ่านมา โดยจัดซื้อที่ดินริมถนนเพชรเกษม ตำบลจอมน้อย อำเภอกะทู้มณฑล จังหวัดสมุทรสาคร จำนวนประมาณ 460 ไร่ จัดสรรให้แก่สมาชิกในราคา ตารางวาละ 74.75 บาท ไร่จำนวน 1,026 แปลง พร้อมกับจัดทำถนน วางท่อประปา และติดตั้งเสาไฟกระจายไฟฟ้าให้ ขณะนี้สมาชิกได้รับโฉนดที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ไปหมดแล้ว ประกอบกับความเจริญค่อย ๆ ขยายไปสู่ที่ดินแปลงนี้ การคมนาคมก็สะดวกขึ้นสามารถเดินทาง มากรุงเทพฯ ได้ 2 ทาง คือ ทั้งทางถนนเพชรเกษม ถนนใหม่ ที่ย่านพุทธมณฑล

ดังนั้น คุรุสภากับบริษัทเสมอสม จำกัด จึงได้ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงที่ดิน และ ก่อสร้างบ้านพักอาศัยสำหรับสมาชิกและเจ้าของที่ดินดังกล่าวในราคาประหยัด ตั้งแต่ประมาณ 200,000 บาท ถึง 400,000 บาท โดยผ่อนส่งระยะยาว 15 ปี กับธนาคารอาคารสงเคราะห์ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 14-15 ต่อปี สมาชิกสามารถติดต่อสอบถามได้ที่แผนกสวัสดิการและมูลนิธิ กองสวัสดิการและบริการ

4.2 การลดราคาค่าเดินทางโดยรถโดยสาร รถไฟ และเครื่องบินภายใน ประเทศ ในระยะที่คุรุสภาตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2489 เป็นต้นมาคุรุสภาได้รับความ ร่วมมือจากกระทรวงคมนาคม ได้ลดค่าโดยสารรถไฟ เครื่องบินให้แก่ครูผู้เดินทางไปสอบหรือมา ประชุมสัมมนา แต่ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป กิจการเหล่านั้นเป็นรัฐวิสาหกิจ จึงได้ เปลี่ยนแปลงระเบียบการลดค่าโดยสารใหม่ ทำให้สมาชิกคุรุสภาไม่ได้รับบริการลดค่าโดยสาร หรือได้รับก็เพียงเล็กน้อย เช่น ในปัจจุบันบริษัทเดินอากาศไทยลดค่าโดยสารให้เฉพาะครูที่เป็น

ข้าราชการครู และบริษัทขนส่งจำกัดกลไกให้สมาชิกครูสภาทั้งหมดคามระ เบียบที่ เขากำหนดขึ้นใหม่ ความหวังที่จะให้มีการลคค่าโดยสวจากกิจการที่เป็นรัฐวิสาหกิจต่อไปคงจะยาก ครูสภากำลัง สรรหาแนวทางที่จะวางระบบช่วยเหลือในการ เ้เพิทางของครูขึ้นใหม่ให้เหมาะสมกับฐานะ ของครูต่อไป

5. งานพิทักษ์สิทธิครู งานพิทักษ์สิทธิครูนี้เดิมใน พ.ร.บ.ครู 2488 ไม่ได้ กำหนดไว้ในอำนาจหน้าที่ของครูสภา ต่อมาเมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ.ครู 2488 ครั้งที่ 5 เมื่อปี พ.ศ. 2519 ได้มีการเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของครูสภา มาตรา 6 (3) พิทักษ์สิทธิครูภายในขอบ เขตของกฎหมาย สิทธิครูตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้หมายถึงสิทธิ ในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพ ดังนั้นงานพิทักษ์สิทธิครูของครูสภาที่หมายถึงการดูแลให้ครูไม่ประกอบ วิชาชีพครบคิเบนไปจากแนวแห่งจรรยาและหน้าที่ของวิชาชีพครูแล้ว ครูสภาต้องพิทักษ์ปกป้อง สิทธิครูนี้ยังหมายรวมถึงสิทธิและประ โยชน์ที่ครูควรจะได้รับจากการใ้รวิชาชีพของตนด้วย

เดิมก่อนปี พ.ศ. 2523 เมื่องานบริหารงานบุคคล ข้าราชการครูของกระทรวง ศึกษาธิการอยู่ที่ครูสภา ครูสภาได้เ้ใจหน้าที่เกี่ยวกับงานกฎหมาย อุตธรณ ร่องทุกข ทำหน้าที่ ในคานพิทักษ์สิทธิครูด้วย เมื่อครูได้รับความลำบากเดือดร้อนร้อง เรียบนมา ก็ดำเนินการดูแลช่วย เหลือในกรณีที่จะต้อง เสนอกรมการอำนวยการพิจารณา ก็เสนอตามโอกาส ภายหลังปี พ.ศ. 2525 เมื่องานบริหารงานบุคคลถูกโอนไปยังกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ครูสภาจึงได้ตั้งแผนก พิทักษ์สิทธิครูและรับ เรื่องราวร้องทุกขของครูขึ้น เป็นหน่วยงานที่คดูแล เรื่องนี้โดยตรง และทำหน้าที่ ทั้งช่วยเหลือพิทักษ์สิทธิและให้การ อบรมแนะนำชี้แจง เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ให้แก่ครูด้วย

6. งานรับเรื่องราวร้องทุกขและช่วยเหลือตามกฎหมาย ครูสภาได้ตั้ง อนุกรรมการช่วยเหลือครูทางกฎหมายขึ้นคณะหนึ่ง ในมีหน้าที่พิจารณาวางแนวทางและกำกับดูแล ในแผนกพิทักษ์สิทธิครูดำเนินการช่วยเหลือครู เรื่องราวที่ครู ร้องทุกขมักจะมีเกี่ยวกับการขอความ เป็นธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหากฎหมาย ในบางรายครูสภา มีนคติกรที่เป็นนายความดำเนินการว่าความให้แกสมาชิกได้ด้วย เมื่อสมาชิกขอรอง โดยไม่คิด ค่าใช้จ่ายใด ๆ ยกเว้นค่าธรรมเนียมของศาลเท่านั้น

7. งานแนะนำชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและสิทธิหน้าที่ของครู เพื่อลดปัญหาในการที่ครูจะถูกเบียดเบียนกดขี่ ข่มเหง รังแก ครูสภาเห็นว่าถ้าครูไม่มีความรู้ในด้านระเบียบกฎหมายถูกต้องก็จะสามารถรักษาสิทธิของตนไว้ได้ คณะกรรมการช่วยเหลือครูทางกฎหมายจึงได้จัดคณะวิทยากรออกไปบรรยายอบรมให้ความรู้แก่ครูเป็นประจำ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโดยคณะกรรมการ

ธงชัย สันติวงษ์ ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การบริหารงานโดยคณะกรรมการมักจะเกิดขึ้นเนื่องจากความจำเป็นในขณะที่ต้องจัดการมีขนาดใหญ่ขึ้น หรือมีปัญหาค่อนข้างซับซ้อน การจัดตั้งคณะกรรมการจึงจัดขึ้นเพื่อให้เป็นที่รวมของผู้บริหารที่จะมาช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ คณะกรรมการจะเป็นศูนย์รวมของเจ้าหน้าที่หลายฝ่าย โดยมีทั้งระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ รวมอยู่ใต้ ส่วน ก้าวร กิตติภูมิรัชย์ มีความเห็นว่า คณะกรรมการเป็นระบบการทำงานแบบหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานในปัจจุบัน เหตุการณ์การบริหารจะต้องใช้ความรู้ความสามารถและเทคโนโลยีมากขึ้น ต้องอาศัยความรู้ทั่วไป ความรู้ เฉพาะอย่างมากขึ้น การทำงานโดยใช้บุคคลหลายคนหลายฝ่ายร่วมกันพิจารณาขอมจะทำให้ได้ผลงานที่ดีเป็นหลักการที่ค่อนข้างดี แต่หากการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาง่ายเกินไปเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งเป็นปัญหาที่ผู้บริหารไม่สามารถตัดสินใจได้ ขอมจะทำให้บทบาทของคณะกรรมการค่อยๆ ค่อยๆ ลดลงไป และได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีของการใช้คณะกรรมการไว้ดังนี้

1. คณะกรรมการจะเป็นเครื่องมือที่ดีในการประสานงาน เพราะคณะกรรมการประกอบด้วยเจ้าหน้าที่หรือบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่จะดำเนินการ หรือตัดสินใจ ทำให้การพิจารณาวินิจฉัยได้ผลดีมากกว่าบุคคลเพียงคนเดียว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ธงชัย สันติวงษ์, องค์การและการบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2519), หน้า 320 :

² ก้าวร กิตติภูมิรัชย์, "บทบาทของคณะกรรมการกับการบริหารราชการไทย," ศูนย์ศึกษา 17 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2524) หน้า 61.

2. คณะกรรมการเป็นเครื่องมือที่จะเป็นหลักประกันในความยุติธรรม เพราะในการพิจารณาปัญหาใด จะต้องมีการอภิปรายให้เหตุผลและลงมติ

3. เป็นการร่วมกันวินิจฉัยด้วยความรอบรู้ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อสรุปตรงตามจุดมุ่งหมาย และมีประสิทธิภาพ

4. เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชา เพราะคณะกรรมการจะต้องวินิจฉัยและกลั่นกรองอย่างดีและมีเหตุผลมากที่สุด ทำให้การตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาถูกต้องและยุติธรรม

5. เป็นการนำความรู้ความสามารถของคนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ เพราะคนที่มีความรู้ความสามารถเป็นจำนวนมากไม่มีโอกาสที่จะแสดงออก ถ้าหากได้ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างมาก

6. ระบบคณะกรรมการเป็นการป้องกันความลำเอียง ความเข้าใจผิด และอคติได้ เพราะไม่ได้เกิดขึ้นจากการตัดสินใจหรือการพิจารณาจากบุคคลเพียงคนเดียว¹

สโตนเนอร์ (Stoner) ได้กล่าวถึงผลดีของคณะกรรมการไว้ว่า

1. เพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ดี ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ต่าง ๆ หลายสาขา
2. เพื่อส่งเสริมการประสานงาน เนื่องจากกรรมการต้องทำงานเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น กองการจะศึกษางานของหน่วยงานอื่นด้วย
3. เพื่อประโยชน์ในการฝึกฝนบุคคลเพื่อเตรียมเป็นนักบริหาร
4. เป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจ²

อย่างไรก็ตาม ในการใช้คณะกรรมการ ถ้าพิจารณาโดยละเอียดแล้วจะพบว่า มีข้อบกพร่องอยู่ด้วยเช่นกัน ซึ่งในเรื่องนี้ กัทธกร กิตติภูมิชัย ได้เสนอความเห็นไว้ว่า

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 68 - 69.

²

Jame A.F. Stoner, Management. (Englewood Cliffs,

New Jersey : Prentice - Hall, 1978), P.306.

1. เป็นทางหนึ่งที่ทำให้เกิดความล่าช้าในการบริหารงาน ทั้งนี้เพราะกรรมการแต่ละคนมีหน้าที่อื่นอยู่แล้ว จึงเป็นการยากที่จะนัดประชุม ยิ่งคณะกรรมการมีมากเท่าใด ยิ่งนัดประชุมยากมากขึ้น ทำให้มาประชุมไม่สม่ำเสมอ

2. สิ้นเปลืองเงินและเวลา เพราะต้องเสียเงินเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงหรือเบี้ยประชุมให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุม การประชุมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ต้องมีการอภิปรายมาก จึงทำให้สิ้นเปลืองเงินและเวลา

3. ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการไม่มีผู้รับผิดชอบ

4. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการอาจมีลักษณะเป็นการซ้อนหน้าที่กับองค์การ ซึ่งมีหน้าที่อยู่แล้ว

5. เป็นมูลเหตุที่จะก่อให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งเกิดจากการอภิปรายโต้เถียงกันในระหว่างคณะกรรมการนั้น¹

สโตนเนอร์ (Stoner) ได้กล่าวถึงผลเสียของคณะกรรมการไว้ดังนี้

1. เป็นการเสียเวลาและค่าใช้จ่าย

2. อาจถูกครอบงำโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

3. มีการตกลงกันในลักษณะประนีประนอมกัน²

นอกจากนี้ คูนท์ (Koontz) คอนเนลล์ (Donnell) และไวส์ริช (Wehrich) มีความเห็นเกี่ยวกับผลเสียของคณะกรรมการ สอดคล้องกับของสโตนเนอร์ (Stoner) และมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1. ทำให้การตัดสินใจไม่แน่นอน

2. เป็นมูลเหตุที่จะก่อให้เกิดการทำลายกันเอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ก้าวร กิตติภูมิชัย , " บทบาทของคณะกรรมการกับการบริหารราชการไทย "

: หน้า 69-70.

² Jame A.F. Stoner, Management. P.307.

3. ไม่มีผู้ใ้รับผิดชอบ¹

กล่าวโดยสรุป การใช้คณะกรรมการจะก่อให้เกิดผลดีหลายประการ เช่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน เป็นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้รู้จักยอมรับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นกรณีวิธีทำงานแบบประชาธิปไตย เป็นต้น อย่างไรก็ตามการปฏิบัติงานโดยคณะกรรมการย่อมมีผลเสียอยู่บ้าง เช่น ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่าย ไม่มีผู้ใ้รับผิดชอบหากมีการปฏิบัติงาน หรือตัดสินใจผิดพลาดขึ้น ในการบริหารงานแบบนี้ ถ้าหากได้กำหนดกลไกการทำงานให้รัดกุม กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน และทุกคนทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างแท้จริงแล้วขอบกพร่องหรือปัญหาต่าง ๆ ย่อมจะคลี่คลายลงหรือหมดไปในที่สุด

หลักในการทำงานเป็นหมู่คณะ

นางจุฬาลงกรณ สุมาวงศ์ และคนอื่น ๆ ให้ความเห็นไว้ว่า ในการทำงานเป็นหมู่คณะซึ่งประกอบด้วยบุคคลหลายคน มักจะมีความเห็นขัดแย้งกันเป็นหลายฝ่ายเสมอ ยิ่งสมาชิกแต่ละคนมีวินัยถึงชาติกำเนิด พื้นฐาน ฐานะ และสถาบันการศึกษาด้วยแล้ว ก็ยิ่งจะทำให้แบ่งแยกกันมากขึ้น การถกเถียงคัดค้านใด ๆ ควรยึดเหตุผลและปรัชญาร่วมกันเป็นใหญ่ การดำเนินงานให้เข้ากันได้ นั้น จำเป็นต้องมีความเข้าใจกันดี และรู้จักยินยอมสมัคสรमानซึ่งกันและกันไม่ว่าความอิจฉาริษยาส่วนตัว ความสงสัย ระแวงใจ หรือความเห็นแก่ตัว แก่พรรคพวกมาเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานร่วมกัน²

ส่วน เมืองทอง แซมมี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่คนร่วมกันทำงาน หรือ ประชุมกลุ่มไว้เพียงสั้น ๆ แต่มีความหมายมากกว่า การประชุมกลุ่มหากใครใจไม่ว่าง การประชุมไม่มีทางสัมฤทธิ์ผล การประชุมกลุ่มหากละประโยชน์ตน การประชุมยอมให้ผลเพื่อ

¹ Horold Koontz, Cyril O'Bonnell and Heing Wehrich

Management, 7th Ed. (Tokyo : Kosaido Co., 1980) ,pp.458-460

² นางจุฬาลงกรณ สุมาวงศ์ และคนอื่น ๆ , กรณีศึกษาการศึกษ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2516) หน้า 64.

ส่วนรวม¹ และยังได้เสนอหลักการ " 8 ป " ในการพัฒนาการทำงานเป็นกลุ่ม ดังนี้

1. เป้าหมาย จะต้องมีการกำหนดไว้ให้ชัดเจนเป็นที่ยอมรับของทุกคนในกลุ่ม
2. ประชุม จะต้องมีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือหรือทำงานร่วมกันอย่าง
พร้อมเพรียง
3. ประสาน ประสานจิตใจให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และประสานกา
รทำงานให้สอดคล้องกัน
4. ประชาชน หมายถึง ผู้นำในการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งอาจคัดเลือกเป็น
แล้วแต่สถานการณ์ โดยทุกคนมีความรู้ความสามารถและมีคุณภาพ
5. ปัญญา ประกอบด้วยความสามัคคีที่มีปัญญา และใช้ปัญญาอย่างเต็มที่ รวมทั้ง
แสวงหาความรู้อยู่เสมอ
6. ปัญหา สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องร่วมกันเผชิญปัญหาและร่วมมือกันหาทาง
แก้ไข
7. ประเมิน ต้องประเมินหลายด้าน เช่น ประเมินการปฏิบัติงานเพื่อหา
ข้อบกพร่องและนำไปแก้ไข
8. ปรับปรุง ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการทำงานอยู่เสมอเพื่อแก้ไข
ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ²

นอกจากนี้ จำนวน คล่องการเขียน ได้กล่าวถึงหัวใจของการทำงานเป็นทีมว่า
มี 4 ประการคือ (1) ทัศนคติ คือ ต้องมีใจตรงกัน ทำงานโดยมีวัตถุประสงค์ตรงกัน
(2) ฤทธิ์สูง ทำงานให้เต็มที่ (3) สดขีมือ และ (4) ประสานสวย จะต้องปฏิบัติร่วมกัน
เพื่อแก้ไขปัญหาค้าง ๆ ไหลลื่นไปด้วยดี³

¹ เมืองทอง แชมมณี, " ความในใจ " ใน เอกสารประกอบการอบรมผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2522) หน้า 197.

² เมืองทอง แชมมณี, " หลักพัฒนาองค์กร " ใน เอกสารประกอบการอบรม
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา, หน้า 19-20.

³ จำนวน คล่องการเขียน, " หลักการทำงานเป็นทีม " ใน เอกสารประกอบ
การอบรมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา, หน้า 225.

เกี่ยวกับองค์ประกอบในการ เสริมสร้างการทำงานเป็นทีม วรรภา ประเสริฐสม

ได้เสนอไว้ดังนี้

1. สมาชิกของทีมจะต้องรู้ และมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน
2. สมาชิกของทีมจะต้องมีความสามารถในการ เข้าใจพฤติกรรมของตนเอง

เพื่อนร่วมทีม

3. สมาชิกของทีมจะต้องแสดงบทบาทหน้าที่ของตนอย่าง เหมาะสม
4. ต้องมีระเบียบ กฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานต่าง ๆ เป็นเครื่องช่วยควบคุม

ให้สมาชิกประพฤติปฏิบัติตาม

5. ต้องมีการติดต่อสื่อสารที่ดีระหว่างสมาชิกของทีม
6. ต้องมีวิธีการจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นอย่างฉับไว
7. ต้องมีการสร้างความร่วมมือระหว่างสมาชิกในการทำงาน
8. สมาชิกของทีมต้องมีความรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน
9. ต้องมีวิธีการทำงานที่ดี
10. ต้องมีบรรยากาศของทีมที่ดี
11. สมาชิกของทีมจะต้องมีจำนวนไม่มากเกินไป
12. สมาชิกทุกคนควรมีความสามารถและ อุทิศตน เพื่องาน
13. สมาชิกควรมีโอกาสพบปะติดต่อกันอย่าง เป็นกันเอง

กล่าวโดยสรุป การทำงานเป็นทีมหรือหมู่คณะจะบัง เกิดผลดีได้ขึ้น สิ่งสำคัญที่สุด

ได้แก่ สมาชิกทุกคนในทีมหรือหมู่คณะจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ ร่วมมือร่วมใจกัน ทำงานอย่างเต็มที่ เคารพนับถือและมีความจริงใจต่อกัน ในการทำงานจะต้องตั้งอยู่บน มูลฐานแห่งความเป็นประชาธิปไตย ถูกต้อง ยุติธรรม ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม อย่างแท้จริง ในทางตรงกันข้าม หากสมาชิกดังกล่าวขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่รู้จักหน้าที่

วรรภา ประเสริฐสม , "การทำงานเป็นทีม," วารสารเพิ่มผลผลิต 17

(กรกฎาคม 2521) : หน้า 28 - 30.

ของคน ไม่มีความจริงใจต่อกัน เห็นประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องมากกว่าส่วนรวมก็เป็นที
 เชื่อได้ว่า การดำเนินงานของหมุ่คณะนั้น จะต้องประสบปัญหาต่าง ๆ และเกิดความล้มเหลว
 ในที่สุด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้ว การปฏิบัติงานที่มีการพิจารณาโดย
 คณะกรรมการย่อมก่อให้เกิดผลดีมากกว่าการปฏิบัติงานที่มีการพิจารณาโดยบุคคลเพียง
 คนเดียว

จากวรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โครงสร้างระบบบริหาร
 งานของครุสภา นโยบายหลักของครุสภาคานสง เสริมวิชาการ และส่งเสริมสวัสดิการ หน้าที่ของ
 คณะกรรมการครุสภาจังหวัดตลอดจนแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงาน โดยคณะกรรมการ ผู้วิจัย
 มีความเห็นว่าเป็น เรื่องที่มีความสำคัญที่คณะกรรมการครุสภาจังหวัดจะต้องทราบและเข้าใจ
 อย่างถ่องแท้ ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติงานใดดำเนินไปอย่างมีหลักเกณฑ์ ถูกต้องเหมาะสม และ
 มีประสิทธิภาพ อันจะเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนารองครุวิชาชีพครูให้เจริญก้าวหน้าในโอกาส
 ต่อไป ผู้วิจัยจึงได้นำมาใช้เป็นแนวทางสำหรับการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย